

Vrtec Radlje ob Dravi

Vloga vzgojitelja pri usvajanju tem v vrtcu

(raziskovalna naloga)

Petra Grubelnik Mandić

Radlje ob Dravi, november 2024

KAZALO

POVZETEK IN KLJUČNE BESEDE.....	1
UVOD.....	2
1.1 Opredelitev raziskovalnega področja.....	3
1.2 Namen in cilji raziskovalne naloge	3
1.3 Raziskovalna vprašanja in omejitve pri obravnavanem problemu	3
1.4 Raziskovalna metoda.....	4
1.5 Izvirni prispevek k praksi	4
2 TEORETIČNI DEL	5
2.1 Pomen predšolske vzgoje.....	5
2.2 Pomen vpliva vzgojitelja.....	6
2.3 Odnos med otrokom in vzgojiteljem.....	6
2.4 Poznavanje kurikuluma	6
2.5 Vpliv okolja na učenje	7
2.6 Spodbujanje fizične aktivnosti	7
2.7 Metode učenja	9
2.7.1 Piaget	10
2.7.2 Vygotsky.....	10
2.7.3 Erikson.....	11
2.7.4 Učenje v naravi.....	11
2.7.5 Učenje skozi igro	12
2.7.6 Učenje s pomočjo vizualnih vsebin, vključevanje tehnologije.....	15
2.8 Sodelovanje s starši	15
2.9 Čustvena podpora	16
2.10 Vzpostavitev zaupanja	17
2.11 Razvijanje komunikacijskih sposobnosti.....	17
2.12 Prehod v šolo	17
2.13 Raziskovanje, izobraževanje vzgojiteljev v prihodnosti.....	17
3 RAZPRAVA.....	19

3.1	Vesolje	19
3.1.1	Učenje planetov	19
3.2	Začetek življenja	25
3.2.1	Analiza	25
3.2.2	Pravljica in likovno ustvarjanje	26
3.2.3	Bee boti	26
3.3	Planet Zemlja	26
3.3.1	Raziskovanje sestave Zemlje na več načinov	26
3.3.2	Likovno ustvarjanje - mozaik	28
3.4	Celine	28
3.4.1	Urejanje magnetne table	28
3.4.2	Rajalna igra – spoznavanje različne hrane	29
3.5	Evropa	30
3.5.1	Spoznavanje evropskih držav	30
3.5.2	Utrjevanje snovi skozi gibanje	31
3.5.3	Igre da/ne, kviz, Evropabox	32
3.5.4	Izrazni ples	33
3.5.5	Dejavnost	33
3.5.6	Slovenija	35
3.5.7	Moj kraj	39
3.6	Kroženje vode v naravi	43
3.6.1	Izdelovanje didaktičnih igrač	43
3.6.2	Vode na planetu zemlja	44
3.6.3	Oblaki na planetu zemlja	47
3.6.4	Vetrovi na planetu zemlja	48
3.6.5	Mavrica	51
3.7	Od spočetja do rojstva	54
3.7.1	Analiza	54
3.7.2	Didaktična igrača – noseča ženska	55
3.8	Naše telo – okostje in notranji organi	56
3.8.1	Didaktična igrala – okostje, notranji organi	56

3.9	Jezik - okusi.....	58
3.9.1	Analiza.....	58
3.10	Prebavni trakt	58
3.10.1	Analiza.....	59
3.10.2	Analiza.....	60
3.11	Gozdna igralnica	60
3.11.1	Analiza.....	61
3.12	Bee-bot	61
3.12.1	Analiza.....	61
4	REZULTATI	63
4.1	1. Spodbujanje zanimanja za znanstvene teme	63
4.2	2. Povečanje motivacije in aktivnega sodelovanja.....	63
4.3	3. Razvijanje socialnih veščin in sodelovanja v skupini	63
4.4	4. Povečanje pozornosti na telesni in kognitivni razvoj	63
4.5	Zaključek.....	64
5	ZAKLJUČEK.....	65
6	VIRI	67

Slika 1: BeeBot	14
Slika 2: didaktična igrača.....	14

POVZETEK IN KLJUČNE BESEDE

Povzetek: V tej raziskovalni nalogi bom predstavila, v kolikšni meri je vloga vzgojitelja in priprava spodbudnega učnega okolja pomembna za usvajanje tem, kot so vesolje, kroženje vode v naravi, človeško telo in drugih naravoslovnih vsebin v predšolskem obdobju. Gre za predstavitev raziskave, ki temelji na mojih večletnih izkušnjah dela v vrtcu, pri čemer sem zelo pogosto uporabljala lasten didaktični material in vpeljevala tematike skozi vsakodnevno rutino. Zasnovala in prilagodila sem različne metode in tehnike, ki otrokom omogočajo razumevanje in poglobljanje znanja na naraven, enostaven, a učinkovit način. Vloga vzgojitelja je pri predšolskem učenju ključnega pomena, saj vzgojitelj ne le podaja informacije, temveč tudi spodbuja radovednost, motivira in ustvarja varno okolje, v katerem se otrok počuti svobodnega, raziskovati.

KLJUČNE BESEDE: spodbudno učno okolje, didaktična igrača, vsebina in dnevna rutina, vloga vzgojitelja, varno okolje

Abstract: In this research paper, I will present the what extent is the role of the educator and the preparation of a stimulating learning environment important for the acquisition of topics such as space, the water cycle in nature, the human body, and other natural science contents in the preschool period. This is a presentation of a study based on my years of experience working in kindergarten, where I frequently used my own didactic materials and introduced topics through the daily routine. I designed and adapted various methods and techniques that enable children to understand and deepen their knowledge in a natural, simple, yet effective way. The role of the educator is crucial in preschool learning, as the educator not only provides information but also stimulates curiosity, motivates, and creates a safe environment where children feel free to explore.

KEYWORDS: stimulating learning environment, didactic toy, daily routine, role of the educator, safe environment

UVOD

V tej raziskovalni nalogi bom navajala dejavnosti, s katerimi sem otrokom omogočala lažje in učinkovitejšo usvajanje tem, ki se nam vzgojiteljem pogosto zdijo prezahtevne za predšolske otroke. Tudi sama sem bila istega mnenja, a se mi je razmišljanje spremenilo, ko sem bila na predavanju dr. Ranka Rajovića, ki je avtor sistema NTC učenja. Da pa teme zlahka stečejo, je potrebna doslednost, odlična dnevna rutina, vzdušje v skupini ter sodelovanje s starši in okoljem.

Za doseg te ciljev sem se udeležila predavanj mag. Janija Prgića in prof. soc. ped. Damjane Šmid, ki mi s svojim znanjem in idejami nudita dragocene pristope. Tako lahko zlahka v skupini ustvarimo prijetno vzdušje ter spodbudno učno okolje, kjer otroci z veseljem sodelujejo pri različnih dejavnostih, se zabavajo ob učenju in raziskujejo.

Z otroki smo podrobneje predelali teme:

- Vesolje – naše osončje,
- Začetek življenja na zemlji – stromatoliti,
- Planet Zemlja,
- Celine na planetu Zemlja,
- Celina Evropa,
- Država Slovenija,
- Naš kraj – kraj kjer živimo,
- Kako kroži voda v naravi,
- Vode na planetu Zemlja,
- Vetrovi,
- Oblaki,
- Mavrica,
- Od spočetja do rojstva,
- Naše telo – okostje in notranji organi,
- Jezik – okusi,
- Prebavni trakt,
- Gozdna igralnica,
- Bee-Bot

Da pa vse to lepo steče, potrebujemo še piko na i, to so didaktični pripomočki, katere v veliki meri pripravim sama s pomočjo moje družine. Takšen pristop omogoča izdelavo prilagojenih materialov, ki so bolj pristni in relevantni za otroke. Veliko stvari, ki se jih vidi v igralnici ustvarimo tudi skupaj kot skupina. Izdelava didaktičnih pripomočkov skupaj z otroki lahko otrokom omogoči občutek pripadnosti in pomembnosti ter jih spodbudi k ustvarjalnosti in

samostojnemu razmišljanju. Poleg tega pa tudi okrepi njihove ročne spretnosti, domišljijo in sodelovanje v skupini.

1.1 Opredelitev raziskovalnega področja

V raziskovalni nalogi sem se osredotočila na učinkovite metode, s katerimi otrokom v vrtcu omogočam lahko in učinkovito usvajanje tematik. Področje zajema uporabo pedagoških metod, katere temeljijo na pristopu NTC učenja, oblikovanja spodbudnega učnega okolja, kjer lahko otroci samostojno raziskujejo, sodelujejo in razvijajo različne kompetence.

Želim pokazati predvsem, kako lahko s pomočjo kakovostne dnevne rutine, sodelovanja s starši in okoljem, ter uporabo didaktičnih igrač otrokom približamo tematike, ki se nam velikokrat zdijo pretežke za te starostne skupine, s prilagajanjem njihovim potrebam, sposobnostim in interesom. Želim poudariti pomen spodbudnega učnega okolja, v katerem otroci sodelujejo in dosegajo cilje, ki smo jih zastavili, na poučen in hkrati njim zabaven način.

Želim poudariti tudi didaktične igrače, ki so prilagojene potrebam otrok. Poskrbijo za idealne izkušnje, saj so pogosto izdelane s pomočjo otrok, kar pripomore k temu, da se otroci počutijo bolj vključene, spodbuja samostojno razmišljanje, ustvarjalnost in ročne spretnosti.

1.2 Namen in cilji raziskovalne naloge

Namen te naloge je predstaviti in analizirati dejavnosti, s katerimi sem predšolskim otrokom kompleksne teme predstavila na enostaven in zabaven način.

1.3 Raziskovalna vprašanja in omejitve pri obravnavanem problemu

Pri pisanju raziskovalne naloge sem si postavila vrsto vprašanj, ki se nanašajo na izzive in dodatne priložnosti, ki jih lahko dobimo pri usvajanju kompleksnih tem.

1. Vloga kakovostne dnevne rutine in pozitivnega vzdušja pri učenju otrok?
2. Kako lahko didaktične igrače pomagajo pri učenju?
3. Katere dejavnosti so se izkazale za najbolj učinkovite?

Soočala pa sem se tudi z omejitvami, kot sta npr.:

1. Časovna omejitev - čas za izvedbo določene dejavnosti je omejen.
2. Subjektivnost ocenjevanja – subjektivno mnenje vzgojitelja vpliva na oceno uspešnosti metod.

1.4 Raziskovalna metoda

Glavna metoda je bila opazovanje, saj sem med različnimi dejavnostmi v skupini beležila sodelovanje, interakcije, odzive in napredke.

Poleg opazovanja pa sem uporabljala tudi analizo lastnih refleksij, vodenje dnevnika dejavnosti in zapis evalvacij za posamezne teme.

1.5 Izvirni prispevek k praksi

Skozi aktivnosti, ki smo jih z otroki v vrtcu izvajali, sem uspela pokazati, da je že predšolskim otrokom mogoče naučiti vsebin, ki se nam na prvi pogled zdijo prezahtevne. Pri tem sem združevala teoretične pristope in izkušnje, razvila metode, ki temeljijo na igri, ustvarjalnosti, sodelovanju.

Izvirnost prispevka se kaže v uporabi didaktičnih pripomočkov, ki sem jih izdelala doma ali s pomočjo otrok v igralnici.

Z opisanimi elementi v raziskovalni nalogi, lahko vzgojitelji dobijo ideje, ki bi jim omogočale boljše razumevanje, kako pristopiti k učnim vsebinam in kako te učne vsebine učinkovito podati otrokom, pri tem pa jih hkrati spodbuditi k radovednosti, samostojnosti in zabavanju.

2 TEORETIČNI DEL

Osnova in začetki otrokovega izobraževanja se začnejo v vrtcu. Prvi vrtec je bil ustanovljen v 19. stoletju, v katerem je Friedrich Froebel izpostavil učenje skozi igro. Njegove strategije so pripomogle k temu, kar je danes znano kot sodoben vrtec, v katerem spodbujamo otrokovo mišljenje, radovednost, dobre medosebne odnose. Skozi leta so strokovnjaki začeli razvijati različne psihološke filozofije in metode, ki so se prilagajale znanstvenim zahtevam in družbenim spremembam, ki se skozi čas nenehno spreminjajo in razvijajo. Razumevanje zgodovine vrtca je pomembna za vzgojitelje, da lahko otrokom nudijo najboljše.

Vzgojitelji imajo v izobraževanju pomembno vlogo za oblikovanje učnih izkušenj otrok v vrtcu. Učinkovit učitelj izstopa po tem, da razume teorije, ki so povezane z otrokovim razvojem. Usmerjanje vzgojiteljev v razvijanje njihovega znanja je ključnega pomena, saj zagotavlja dobre standarde za izobraževalne ustanove, prav tako pa tudi pozitivne rezultate pri otrocih. Pomembno je, da otrokom nudijo okolje, ki jih spodbuja k učenju, pridobivanju različnih tem in k ustvarjalnosti. Predšolskega otroka lahko že zgodaj, skozi različne metode oz. načine spodbujamo k aktivnemu učenju. Na to prav tako vplivata red v skupini, prvi vtis vzgojitelja in dnevna rutina, ki jo vzdržujemo v igralnici.

"Poučevanje je znanje, prepričanja, odnosi in zlasti vedenje in spretnosti, ki jih učitelji uporabljajo pri svojem delu z učenci" (Epstein, 2007).

Epstein (2007) navaja, da je kvaliteten učitelj kompetenten na treh področjih:

- Kurikulum: učitelj pozna in sledi snovi, ki je zajeta v učnem načrtu.
- Pedagogika: učitelj pozna načine, kako spodbujati razvoj in učenje otrok.
- Ocenjevanje: postavlja cilje, oceni, kako otroci napredujejo.

2.1 Pomen predšolske vzgoje

Obdobje predšolske vzgoje je ključnega pomena za oblikovanje intelektualne in socialne rasti otroka, gradi osnovo za učenje v nadaljnjem življenju. Študije dokazujejo, da dobre zgodnje izobraževalne pobude privedejo do boljših akademskih dosežkov, boljše pripravljenosti in boljših socialno-čustvenih veščin (Vukašinović, 2023). Vzgojitelji v predšolski vzgoji igrajo pomembno vlogo, saj ponujajo spodbudno vzdušje, ki vzbuja radovednost, iznajdljivost in razmišljanje. Izkušnje otrok z vzgojitelji imajo vpliv na njihov duševni napredek in usvajanje jezika, pripravijo jih na konstantno izobraževanje skozi življenje.

2.2 Pomen vpliva vzgojitelja

Vzgojitelji v vrtcu delujejo kot glavni motorji posredovanja znanja, izpopolnjevanja sposobnosti ter spodbujanja čustvene in socialne rasti med učenci. Študije kažejo, da je kakovost interakcije med otroki in vzgojitelji ključna za doseganje akademskih dosežkov (Brush, Wraae, & Nikou, 2024). Vzgojitelji, ki izkazujejo strpnost, prijaznost in so veščji pri komuniciranju, so bolj spretni pri zagotavljanju podpornega okolja. Poleg tega pa so opremljeni z globokim razumevanjem teorij, ki so povezane z otrokovim razvojem, skupaj s tehnikami in so pripravljeni zadovoljiti različne zahteve in načine poučevanja.

2.3 Odnos med otrokom in vzgojiteljem

Za učinkovito izobraževanje v vrtcu je interakcija med vzgojiteljem in otrokom najpomembnejša. Dokazano je, da so interakcije, podprte s pozitivnostjo med otrokom in vzgojiteljem, povezane z boljšimi akademskimi uspehi, povečanimi socialnimi kompetencami in povečano nagnjenostjo k vključevanju v učenje (Hagenauer, Muehlbacher, & Ivanova, 2022). Vzgojiteljeve odgovornosti niso samo širjenje informacij, zajemajo oblikovanje podpornega okolja, v katerem se otroci počutijo sprejete in cenjene. Z vzpostavljanjem trdnih vezi z otroki, vzgojitelji natančneje ocenijo individualne potrebe za učenje, ustrezno prilagodijo metode poučevanje in zagotavljajo čustveno podporo.

2.4 Poznavanje kurikuluma

Kurikulum je niz standardov in smernic, ki vodijo poučevanje in učenje v vrtcu. Poznavanje učnega načrta je bistvenega pomena za vzgojitelje, da razumejo razvojne in izobraževalne potrebe otrok ter pripravijo učinkovite učne načrte za uspešno izvajanje.

"Ko gledamo na izobraževanje v zgodnjem otroštvu, moramo ločiti vsebino izobraževanja, kaj poučujemo, od procesa izobraževanja, kako poučujemo" (Spodek, 1987).

Ker je proces izobraževanje otrok povezan z njihovo stopnjo razvoja, nam poznavanje le tega pomaga pri razumevanju, kaj so v določeni stopnji sposobni vedeti in česa ne (Spodek, 1987).

Schulman v (Dewi, Setyosari, Kuswandi, & Ulfa, 2020) navaja, da poznavanje kurikuluma vpliva na razumevanje različnih tem in problemov otrok z različnimi interesi in sposobnostmi. To pomeni, da morajo vzgojitelji poznati kurikulum in ga znati uporabljati, ko poučujejo.

2.5 Vpliv okolja na učenje

"Izobraževalno okolje je pomemben element, ki oblikuje osebnost izobraževalne ustanove in pomembno prispeva k dvigu kakovosti izobraževalnih storitev. Zanimanje vodij vzgojno-izobraževalnih enot, pa tudi učiteljev, v smislu izboljšanja materialne baze, je generator uspešnosti in spodbujevalec »vključujočega okolja« (Sfāt & Stan, 2021).

Ambient v vrtcih ima velik vpliv na to, kako otroci dojemajo in absorbirajo znanje. Z ustvarjanjem dobrega okolja, lahko vzgojitelji vplivajo na otrokov intelektualni, družbeni in čustveni razvoj. Potrjujoče in podporno okolje v igralnici neguje skupne vezi med učenci, jih spodbuja, da samozavestno sprejemajo izzive in spodbuja aktivno vključevanje v naloge.

Kakovost okolja v katerem otroka poučujemo, ima v predšolskih letih, ko gre otrok skozi pomembne stopnje njegovega razvoja, ključnega pomena. Okolje, ki ustreza otrokovim potrebam, ima pozitiven učinek na otroka ter njegov razvoj (Karlidaž, 2021).

"Za doseganje kakovostne ravni izobraževanja je treba otrokom zagotoviti zdravo rast z bogatimi učnimi izkušnjami in podpirati njihov razvoj na vseh področjih" (Karlidaž, 2021).

Karlidaž (2021) navaja, okolje ki je načrtovano tako, da ustreza otrokovim razvojnim potrebam, podpira aktivno učenje in razvija kreativne veščine.

Pri zagotavljanju pozitivnega učnega okolja potrebnega za učenje je vzgojiteljeva vloga, da prostor uredi tako, da imajo otroci v njem občutek, da so sprejeti, varni, imajo na voljo različne materiale, sredstva, ki jih lahko uporabljajo z njihovo kreativnostjo in izvirnostjo. Vzgojitelj ima možnost okolje spremeniti oz. individualizirati tako, da ustreza interesom otrok v igralnici. Slabo počutje otroka v vrtcu negativno vpliva na njegovo aktivno učenje (Sutton, 2017).

Kot že navedeno, je okolje treba prilagoditi glede na otrokove potrebe, moramo pa poskrbeti tudi za to, da je urejeno v skladu s tem, v kateri stopnji razvoja so otroci. V igralnici mora biti na voljo veliko materialov namenjenih različnim aktivnostim, tako da spodbujajo radovednost, ustvarjalnost, mišljenje. Pri urejanju igralnice je pomembno tudi dobro organiziranje lokacije za različne dejavnosti, ki jih ponujamo otrokom. Učne centre kot so center za glasbo, branje, igranje, je treba učinkovito uporabljati, prav tako pa jih je treba posodabljati (Karlidaž, 2021).

2.6 Spodbujanje fizične aktivnosti

Po besedah Tomporowskega, McCullicka in Pesce (2015) je gibanje pri predšolskih otrocih upadlo, kar je privedlo do zmanjšanja gibalnih zmogljivosti. Prvič v zgodovini človeštva smo

na najnižji stopnji športne aktivnosti, s tem uvajamo trend življenjskega sloga z minimalno gibljivostjo (minimalno razvijanje gibalnih sposobnosti pri otrocih, gibanje mladostnikov, vzdrževanje gibanja odraslih) (Retar, 2022).

Tomporowskega, McCullicka in Pesce (2015) naštevajo 5 standardov, ki veljajo za otroke v vrtcu, po SHAPE Ameriških nacionalnih standardih za telesno aktivnost:

"Standard 1: Telesno pismen posameznik izkazuje usposobljenost v različnih motoričnih veščinah in gibalnih vzorcih.

Standard 2: Fizično pismen posameznik uporablja znanje o konceptih, načelih, strategijah in taktikah, povezanih z gibanjem in zmogljivostjo.

Standard 3: Telesno pismen posameznik dokazuje znanje in spretnosti za doseganje in vzdrževanje ravni telesne dejavnosti in telesne pripravljenosti, ki krepi zdravje.

Standard 4: Fizično pismen posameznik kaže odgovorno osebno in družbeno vedenje, ki spoštuje sebe in druge.

Standard 5: Telesno pismen posameznik priznava vrednost telesne dejavnosti za zdravje, užitek, izziv, samo izražanje in/ali socialno interakcijo."

"Redna telesna aktivnost je dejavnik zdravega življenja. Glede na poročilo generalnega kirurga o telesni dejavnosti in zdravju koristi redne telesne dejavnosti za otroke in mladostnike vključujejo: izgradnjo in ohranjanje zdravih kosti, mišic in sklepov, zmanjšanje občutkov depresije in tesnobe ter spodbujanje psihološkega dobrega počutja" (Shannonhouse, 2012).

Shannonhouse (2012) navaja, da je dnevno gibanje pomembno pri otrocih, saj se z njim skrbimo za razvoj možganov. Otroci se tako učijo nadzirati svoje senzorične sposobnosti in motorične funkcije. V zelo zgodnjih letih je gibanje najbolj pomembno, saj se tvorijo celice v funkcionalne veze, s tem otrok krepi prostorsko zaznavo, spomin, jezik ...

Otrok razvija naravne oblike gibanja oz. gibalne vzorce zgodaj v otroštvu, ko razvija gibalne sposobnosti in spretnosti (Retar, 2022).

Tomporowski je pregledal raziskovalne študije, katere so preučevale vpliv telesne dejavnosti na otrokovo inteligenco, kognitivne ter akademske sposobnosti. Čeprav so nekatera vprašanja, kot je, ali se kognitivne koristi zmanjšajo po prenehanju telesne dejavnosti, neodgovorjena, je dokazano, da otroci občutijo izboljšave v duševnem delovanju, ko se več gibljejo (Tomporowski, McCullick, & Pesce, 2015).

"Vzgojitelji v vrtcih igrajo pomembno vlogo pri razvoju zgodnjega otroštva s spodbujanjem osnovnih intelektualnih in socialnih temeljev. Da bi zgradili te temelje, vzgojitelji v vrtcih izvajajo več učnih metod, ki učence spodbujajo k izražanju med učenjem. Uspešno poučevanje v vrtcu pomeni iskanje pravega ravnovesja med zabavo in učenjem" (Malysa, 2019).

2.7 Metode učenja

Strategije poučevanja imajo odločilen vpliv na oblikovanje izkušenj pri učenju otrok v vrtcu. Vzgojitelji morajo uporabljati izbor številnih pristopov za zadovoljevanje različnih potreb otrok, ki se učijo. Z vpletanjem različnih postopkov v poučevalni načrt lahko ustvarijo prijetno okolje v vrtcu, ki je ugodno za vključitev otrok v razmišljanje in reševanje problemov. Študije dokazujejo, da lahko metode poučevanja, ki so interaktivne, povečujejo navdušenje med otroki in vplivajo na to, kako učinkovito je pomnjenje informacij (Mollick & Mollick, 2023). Učinkovita raba različnih učnih strategij ima potencial za pozitivno dojetje izobraževanja. Z vseobsegajočo strategijo, ki priznava edinstvene potrebe vsakega študenta, lahko učitelji vzpostavijo okolje, kjer so vsi učenci cenjeni in spodbujani na njihovi akademski poti. S sprejetjem inkluzivnosti v okoljih predšolske vzgoje, kot so vrtci; učitelji lahko spodbujajo negovalno, a hkrati spodbudno izobraževalno vzdušje, ki vsakemu študentu omogoča, da doseže svoj največji potencial.

Prilagojene izobraževalne strategije ali individualizirani učni načrti pomembno prispevajo k izboljšanju rezultatov učencev in naredijo šolsko pot bolj osebno. Te strategije so prilagojene tako, da ustrezajo različnim zahtevam in načinom učenja vsakega učenca, kar učiteljem omogoča, da se učinkovito spoprimejo s posebnimi področji moči in razvoja.

Pomen učnih stilov je najpomembnejši pri oblikovanju metode, s katero učenci absorbirajo informacije in pridobivajo razumevanje. Priznavanje vrste načinov, prek katerih učenci dojemajo koncepte, kot so preference za vizualne, slušne ali tipne metode, lahko močno vpliva na rezultate izobraževanja. Bistvenega pomena je, da tisti, ki poučujejo v vrtcu, prepoznajo in poskrbijo za različne učne pristope, da ustvarijo okolja, ki vodijo k optimalnemu izobraževanju, prilagojenemu specifičnim zahtevam vsakega mladostnika. Študije so pokazale, da bi prilagoditev učnih tehnik, ki ustrezajo učenčevim priljubljenim učnim stilom, lahko dvignila akademske dosežke in okrepila navdušenje (Hassan, Habiba, Majeed, & Shoaib, 2019).

2.7.1 Piaget

Perspektiva Piagetove teorije kognitivnega razvoja močno vpliva na naše razumevanje procesov učenja in zorenja pri otrocih. Z razdelitvijo otrokovega razvoja skozi faze (senzomotorične, pred operacijske ...), je Piaget omogočil, da se učne strategije prilagodijo s kognitivnimi zahtevami otrok. Teorija vzgojiteljem omogoča, da spodbujajo in gojijo intelektualno širitev otrok v vrtcih. Pridobivajo lahko razumevanje o zmožnostih otrokovega uma poleg njegovih omejitev, kar jih motivira k oblikovanju spretnih izobraževalnih taktik in učnih načrtov v skladu s teorijo. Uporaba znanja o kognitivnem razvoju omogoči, da vzgojitelji pri učenju sestavljajo dejavnosti v skladu z razvojno stopnjo otroka.

Temelj zgodnjega učenja, kot poudarja Piaget, se vrti okoli raziskovanja in igrivih dejavnosti, ki se ujemajo z otrokovo nagnjenostjo k raziskovalni igri in senzomotoričnemu udejstvovanju. Vzgojitelji, ki omogočajo strukturirane, prilagodljive učne načrte, ki temeljijo na kognitivnih shemah otrok, jih spodbujajo k akademskim dosežkom in pospešujejo umsko napredovanje.

Vključevanje Piagetove teorije v poučevanje v vrtcih prinaša številne prednosti. Pri otrocih neguje intelektualno rast tako, da jim ponuja priložnosti za aktivno usvajanje znanja, ki ustrezajo njihovi stopnji razvoja. Poleg tega pa uporaba njegovih konceptov zagovarja pristop, osredotočen na vsakega otroka, kar omogoča vzgojiteljem, da metode poučevanja prilagodijo glede na potrebe vsakega učenca, kar poveča njegovo vključenost in zanimanje (Gomes & Salehin). Ta način poučevanja lahko doseže vrhunec v nadaljnjih šolskih dosežkih, izboljšanju socialno-čustvenih kompetenc in povečanem zadovoljstvu med mladimi, kar jih pripravi za nadaljnje izobraževanje.

2.7.2 Vygotsky

Na pedagoško psihologijo vpliva tudi delo Vygotskega in njegove družbeno-kulturne teorije. Njegov koncept poudarja pomen družbene angažiranosti in kulturnega okolja, kar se kaže na to, da so otroci odlični, ko so aktivni v pomembnih dejavnostih skupaj z vrstniki. Ta teorija je še posebej pomembna v vrtcih, ko se otroci soočajo z izpopolnjevanjem kognitivnih in socialnih sposobnosti.

Filozofija sociokulturnega razvoja Vygotskega prinaša spoznanja o izboljšanju učnih procesov v vrtcu. Poudarja pomen družbene angažiranosti, rasti v jeziku in uporabe kulturnih instrumentov pri izgradnji razumevanja, s čimer predlaga oder za oblikovanje učnih metod v zgodnjih letih šolanja. Učitelji lahko uresničijo to zamisel tako, da ponudijo potrebno pomoč in spodbudijo okolje, kjer poteka sodelovalno učenje med otroki ter med otroki in odraslimi. Z vključevanjem v tako organizirane izmenjave so mladi boljše sposobni učinkoviteje absorbirati sveže pojme in sposobnosti, s čimer izboljšajo mentalni napredek in učne dosežke na ravni vrtca (Veraksa & Sheridan, 2018).

2.7.3 Erikson

Eriksonova psihosocialna teorija trdi, da obstaja osem edinstvenih faz psihosocialne evolucije, s katerimi se ljudje srečajo v svojem življenju, pri čemer je za vsako fazo značilen lasten niz preizkušenj in dolžnosti, ki jih je treba spretno obvladati. Zlasti v vrtčevskem okolju lahko vpogledi, pridobljeni iz te filozofije, osvetlijo, kako otroci spodbujajo občutke neodvisnosti, prevzemanja pobud in delavnosti prek interakcij s sošolci in vzgojitelji v akademskem okolju. Raziskovanje, kako se Eriksonov konceptualni okvir prepleta z izobraževalnimi praksami na ravni vrtca, omogoča vzgojiteljem, da natančneje procesirajo čustvene in socialne potrebe otrok ter tako spremenijo učne taktike za negovanje celovite rasti.

Dojemanje kritičnosti vsake faze znotraj psihosocialne evolucije omogoča vzgojiteljem, da ustrezno podpirajo mlade, ko se spopadajo s težavami v vrtcu. Načelo zaupanja nasprotuje nezaupanju poudarja življenjsko nujnost varnega in skrbnega okolja za nove učence, kar spodbuja zdrave interakcije z vzgojitelji poleg sošolcev.

2.7.4 Učenje v naravi

Številne študije kažejo, da uvajanje mlajših otrok v naravo pozitivno vpliva na njihovo čustveno, duševno in telesno rast. V zadnjem času se vse več učiteljev in vzgojiteljev odloča za vplet njihovega načina poučevanja v naravo, zato je posledično ugotovljena porast po izvajanju učnih dejavnosti na prostem. Študije dokazujejo povečano koncentracijo, sposobnost za spopadanje z izzivi pri otrocih, kateri so bili v zgodnjem otroštvu izpostavljeni naravi. Poleg naštetih prednosti je posvečanje časa naravi povezano tudi izboljševanjem splošnim zdravjem ter zvišano ravnjo zadovoljstva. Zgodnje vključevanje otroka v naravo pomeni tudi, da ga lahko kar hitro začnemo učiti o varovanju okolja in ga spodbudimo k trajnostnemu razmišljanju.

Izpostavljenost na prostem za tiste, ki so v vrtcu, kaže različne prednosti pred vzgojo v zaprtih prostorih. Študije razkrivajo, da naravna okolja krepijo kognitivne funkcije majhnih otrok, vključno z osredotočenostjo in sposobnostjo pomnjenja stvari (Golubovic-Ilic & Mikarić, 2023).

Prav tako je aktivnost na prostem povezana s krepitvijo zdravja in boljšim počutjem teh mladih študentov (Golubovic-Ilic & Mikarić, 2023). Ti dokazi poudarjajo pomen vključevanja izobraževalnih dejavnosti na prostem v učne načrte vrtcev za celovit razvoj otrok.

Dejavnosti, ki temeljijo na spoznavanju narave, v kurikulumu vrtca, so imele pozitivne učinke na razvojne vidike otrok. Dodajanje iger na prostem in učenja, ki temelji na naravi, v kurikulum

ima ugodne izide, saj krepi fizično zdravje, sposobnosti otrok. Izpostavljenost otrok naravi pa je prineslo tudi boljšo kognitivno rast, več iznajdljivosti, samostojnosti in veščine za premagovanje ovir (Caref, Rex, Lederberg, & Moore, 2018).

2.7.5 Učenje skozi igro

Model učenja skozi igro je pritegnil veliko pozornosti v zgodnjem izobraževanju, saj ima pozitivne učinke na celovit razvoj otrok. Vzgojiteljeva vloga, pri izvajanju dejavnosti, ki temeljijo na igri je odločilna, saj vpliva na celoten razvoj, ki zajema čustvene, kognitivne, socialne in fizične vidike. S ponujanjem priložnosti za igro utirajo pot raziskovanju, iznajdljivosti, skrbijo za skrbno in spodbudno vzdušje, motivacijo za podvige in nova spoznanja. Študije kažejo, da takšen pedagoški pristop poveča zavzetost med otroki, poveča sposobnost učinkovitega komuniciranja in spodbuja, da pozitivno dojemajo učenje (Jahreie, Arnseth, Krangle, Smørddal, & Kluge).

Učenje, ki temelji na igri, je vse bolj uporabljena metoda poučevanja v vrtcih, saj ima učinkovit pristop izobraževanju v zgodnjem otroštvu, pri kateri otroci raziskujejo, eksperimentirajo na smiseln način, razvijajo številne spretnosti, kot so reševanje problemov, ustvarjalnost, spretnost, komunikacija, sodelovanje.

Poudarjanje učenja skozi igro je v vrtcu pomembno, saj je otrok v zgodnjih fazah razvoja, kjer se mu razvijajo njegove kognitivne sposobnosti. Ta metoda zahteva fizično, verbalno ali mentalno sodelovanje (Ali, Constantino, Hussain, & Akhtar, 2018). Igre razvijajo ideje, pri njej otroci eksperimentirajo z različnimi materiali in izražajo nova spoznanja (Edwards, 2017).

Lahko pride do problema učenja skozi igro, ko igra temelji na užitku, saj lahko otrok izbira med številnimi drugimi možnostmi, ki mu prinašajo več užitka kot igra (Vygotsky, 1966).

"Na primer, načelo užitka velja enako dobro za proces sesanja, saj otrok doživlja funkcionalni užitek pri sesanju dude, tudi če ni sit" (Vygotsky, 1966).

Problem pa nastane tudi takrat, ko otroku igra ne prinaša nobenega zadovoljstva, to pa se zgodi, ko otroku rezultat ni zanimiv. Sledi občutek nezadovoljstva – izid ne ustreza otrokovim pričakovanju (Vygotsky, 1966).

Otroci z igro izboljšujejo svoje znanje in spretnosti, zato lahko ta vrsta pedagogike pomaga izboljšati kognitivne in socialne sposobnosti, ustvarjalnost, zvišuje raven motivacije in

koncentracije (Ashari & Baharuddin). Z igro se razvijajo zdravi možgani, pomaga jim priti do kompetenc, katere jim bodo olajšale soočanje s izzivi v prihodnosti. Naučijo se dela v skupinah, reševanja konfliktov, deljenja... "Igra je sestavni del akademskega okolja. Zagotavlja, da šolsko okolje skrbi za socialni in čustveni razvoj otrok ter njihov kognitivni razvoj. Dokazano je, da otrokom pomaga pri prilagajanju na šolsko okolje in celo izboljša otrokovo pripravljenost za učenje, učno vedenje in sposobnosti reševanja problemov" (Ginsburg, 2007).

Učenje skozi igro ima tudi povezavo s spodbujanjem fizične aktivnosti, saj se pri igranju poveča raven telesne dejavnosti (Ginsburg, 2007).

2.7.5.1 Didaktične igrače

Didaktične igrače v zadnjih letih dobivajo več pozornosti od vzgojiteljev v vrtcih, saj številne študije poudarjajo njihov pomen za kognitivni in socialno-čustveni razvoj otrok. Te igrače olajšujejo učenje skozi igro in praktično raziskovanje, spodbujajo kritično mišljenje, spodbujajo sposobnosti samostojnega reševanja problemov in ustvarjalnosti.

Kot navaja Doutlik (2017), dobre igrače pozitivno vplivajo na otrokov razvoj, vzgojo in izobraževanje. Igrača mora biti primerna za otroka, glede na to v kakšni stopnji razvoja je, ter kakšne so njegove psiho-fizične sposobnosti. Če je igrača prezahtevna, otrok z njo nima kaj početi, saj je ne razume in posledično igrača ni uporabna, isto velja, če je igrača preenostavna, saj mu ne nudi veliko možnosti za igranje. Igrača otroka spodbuja h gibanju, opazovanju, razvijanju motoričnih spretnosti, prepoznavanju barv ter oblik, k domišljanju, mišljenju, sodelovanju, sporazumevanju, odgovornosti ... (Doutlik, 2017)

Uporaba didaktičnih igrač v vrtcu ima številne pozitivne učinke na otrokov razvoj, med drugim na kognitivni razvoj, razvoj motorike, razvoj jezika in komunikacije ter razvoj socialnih in čustvenih veščin. Vključevanje didaktičnih igrač v kurikulum za vrtce lahko vodi do dolgoročnih koristi, saj otroci rastejo in se razvijajo na svoji izobraževalni poti.

Za intelektualno rast in akademski uspeh imata pri otrocih pomembno vlogo kognitivni razvoj in učenje s pomočjo didaktičnih igrač. Raziskava Pavlove in Yugove (2023) kaže, da poučevanje z didaktičnimi igračami spodbuja kognitivni razvoj, zmožnost reševanja problemov, prostorsko sklepanje, kritično mišljenje. Otroci dobijo priložnost, da raziskujejo, manipulirajo s predmeti v svojem okolju – spodbujanje razumevanja prostorskih odnosov in vzorcev (Pavlova & Yugova, 2023).

Poleg kognitivnega razvoja, didaktične igrače skrbijo tudi za socialni in čustveni razvoj pri vrtčevski otrocih. Skozi igro se učijo socialnih veščin – sodelovanje, menjava, komunikacija. Kot navaja Nwokah (2010), didaktične igrače otroke spodbujajo k interakciji med njimi in

spodbujajo razvijanje njihovih socialnih kompetenc. Igrače prav tako spodbujajo otroka, da obvladuje svoja čustva in zahtevne situacije, razvije empatijo do drugih, spodbujajo ga k boljšemu počutju in zdravemu razvoju, saj zagotavljajo ustvarjalnost in samoizražanje (Nwokah, 2010).

Slika 1: BeeBot

Vir: https://live.staticflickr.com/6099/6378707539_d43a72f1ba_b.jpg

Slika 2: didaktična igrača

Vir: <https://www.shutterstock.com/image-photo/cheerful-children-playing-colorful-didactic-600nw-2303494131.jpg>

2.7.6 Učenje s pomočjo vizualnih vsebin, vključevanje tehnologije

Za vključevanje tehnologije v otrokov zgodnji izobraževalni proces potrebuje premislek in kompliciran pristop. Vzgojitelji potrebujejo za uvajanje tehnologije v proces izobraževanja veliko razumevanja digitalnih orodij in sposobnost, da le to družijo z drugimi izobraževalnimi strategijami. Uporaba tehnologije lahko otrokom popestri učenje, spodbuja aktivno udeležbo, izboljša skupinsko delo in omogoča, da se lekcije lažje prilagodi individualnim potrebam. Pomembno je, da vzgojitelji pridobijo dovolj znanja za učinkovit vplet tehnologije v področje izobraževanja (De Souza, et al., 2021).

Vizualne vsebine imajo v izobraževanju pomembno vlogo, posebej pri vrtčevskih otrocih. Prikazovanje slik, video vsebin ima številne koristi pri učenju, lahko pomaga pri boljšem razumevanju izbrane teme, kar privede do tega, da je poučevanje učinkovitejše in zanimivejše. Z razumevanjem prednosti, ki jih prinese usvajanje tem z vizualnimi vsebinami v zgodnjem otroštvu, ima vzgojitelj možnost prilagoditi svoje poučevanje glede na potrebe otrok. Pri uporabi vizualnih vsebin, otroci sodelujejo pri učenju, gradijo razumevanje in si lažje zapomnijo nova gradiva v primerjavi z drugimi metodami. Ponuja edinstven načina za usvajanje tematik, ki jih poučujemo – nudi vizualno predstavitev idej, konceptov, informacij.

Ta način ponuja otrokom več možnosti za razumevanje vsebin, zato ima možnost prilagoditi učenje svojemu edinstvenemu stilu. Z vključevanjem vizualnih vsebin otroci dobijo predstavo o diferenciranem učenju, kar vodi do izboljšane razumevanja teme (Tomlinson, 2014).

Uporabljanje večpredstavnostnih vsebin (videoposnetki, grafi, slike ...), pomaga vzgojitelju spodbujati otrokov kognitivni razvoj, kritično mišljenje. Multimedijske predstavnosti prav tako nudijo razvijanje domišljije in ustvarjalnosti, pritegne otroke k poučevanju, saj je poučevanje na ta način zanimivejše.

Skratka, vzgojitelji morajo razmisliti o uporabljanju teh vsebin, s tem lahko zagotovijo učinkovitejše in prijetnejše poučevanje otroku, saj tehnologija v teh časih igra ključno vlogo pri oblikovanju pouka in s tem zagotavlja, da ima otrok koristi od multimodalnega učenja.

2.8 Sodelovanje s starši

Dejavnosti, ki vključujejo sodelovanje družine, so bistvenega pomena pri oblikovanju otrokovih izobraževalnih srečanj, zlasti v predšolskem kontekstu. Ko družine sodelujejo pri akademskih prizadevanjih, lahko učitelji sklenejo trdno zavezištvo, ki pomaga pri celoviti

rasti otroka. Vključevanje staršev v izobraževanje je ključni element otrokovega učnega uspeha v vrtcu in je že dolgo prepoznano kot ključni dejavnik na akademski uspeh otroka in njihovega splošnega razvoja. Piše se vse več raziskav, ki poudarjajo pozitiven vpliv sodelovanja starša na učne uspehe otrok v vrtcih. Ko so starši vključeni v otrokovo učenje in izobraževanje, lahko pomembno vplivajo na otrokov učni uspeh in njegov splošni razvoj. Ta esej bo raziskal pomen vključenosti staršev pri otrokovem učenju, kako to vpliva na otrokovo akademsko uspešnost in različne načine, na katere lahko starši sodelujejo pri otrokovem učenju v vrtcu.

Raziskave so pokazale, da vključevanje staršev v otrokovo izobraževanje v vrtcu pozitivno vpliva na njihov učni uspeh. Z vključenostjo staršev je večja verjetnost, da bodo imeli otroci višje ocene, boljši obisk in pozitivnejši odnos do šole. Študija Hendersona in Mappa (2002) je pokazala, da je sodelovanje staršev pri izobraževanju povečalo otrokovo verjetnost, da bo nadaljeval šolanje v srednji šoli in pozneje. (Henderson & Mapp, 2002)

Sodelovanje staršev pri izobraževanju je bistveno za podporo otrokovemu kognitivnemu razvoju in uspehu pri učenju v vrtcu. Raziskave so pokazale, da sodelovanje staršev izboljša otrokov akademski uspeh, vključno z; višji razredi, boljši obisk, bolj pozitiven odnos do šole itd. Vključevanje staršev v vrtec je lahko v različnih oblikah, vključno z branjem z otrokom, obiskovanjem roditeljskih sestankov, prostovoljstvom v razredu in podporo otroku pri domačih nalogah. S temi različnimi strategijami lahko starši svojim otrokom pomagajo doseči njihov polni potencial in razviti pomembne življenjske veščine. Z izkoriščanjem strokovnega znanja vzgojiteljev v otrokovem učnem okolju in spodbujanjem pozitivnih partnerstev med družino in šolo lahko starši oblikujejo podporno okolje za svojega otroka, da doseže akademski in osebni uspeh. Zato je za pedagoge nujno, da oblikujejo in uporabljajo strategije vključevanja družin, ki spodbujajo sodelovalno izobraževalno vzdušje za učence na stopnji vrtca.

2.9 Čustvena podpora

Zagotavljanje čustvene podpore otroku s strani vzgojitelja v vrtcu ima ključni pomen za oblikovanje izobraževalne poti. Z izkazovanjem empatije, razumevanja in strpnosti do otrok, oblikujemo okolje, ki je v otrokovih očeh varno in prijetno za rast, spodbuja čustveno dobro počutje in tudi aktivno sodelovanje v akademskih dejavnostih. V vrtcu, kjer so otroci na začetku njihovega razvijanja čustvenih in socialnih kompetenc, vzgojitelji na njihovo poučevanje vplivajo s tem, da izkazujejo skrb in spodbudo. Z izkazovanjem čustvene podpore se otrokom dviguje tudi samozavest, zmožnost kompleksnega reševanja problemov in pripravljenost na izzive. Študije poudarjajo povezavo med vzgojiteljevo čustveno podporo in povečanimi akademskimi uspehi, večjo željo po uspehu in boljšo socialno-čustveno rastjo otrok (Zheng, Liao, Deng, & Nie, 2023). Ko torej vzgojitelji dajo prednost čustvenim zahtevam otrok v vrtcu, postavijo bistveno podlago za prihodnje dosežke, tako šolske kot osebne.

2.10 Vzpostavitev zaupanja

Ključnega pomena je, da se učitelji osredotočijo na negovanje zanesljivosti z doslednostjo, pristnostjo in odzivnostjo na zahteve mladih. S pozornim prilagajanjem otrokom, izkazovanjem razumevajočih čustev in spoštovanjem do njih lahko vzgojitelji negujejo okolje, v katerem se malčki počutijo spodbujene, da delijo svoje misli in se pogumno podajo na nova izobraževalna področja. Poleg tega lahko negovanje povezav s skupnimi izkušnjami, smehom in individualiziranimi interakcijami spodbudi občutek enotnosti in sprejetosti v razrednem okolju. V bistvu bi lahko trdna osnova zaupanja skupaj s prijateljskimi vezmi znatno okrepila otrokove vzorce intelektualne in čustvene rasti, kar bi doseglo vrhunec v bolj obogatenih in učinkovitih šolskih epizodah.

2.11 Razvijanje komunikacijskih sposobnosti

Komuniciranje je pomembno za oblikovanje izobraževalnih izkušenj v vrtcu. Vzgojitelji morajo uporabljati različne metode, da učinkovito posredujejo znanje in dobijo pozornost od otrok. Uporaba pripomočkov, kot so slike in risbe, pomaga izboljšati oprijem in ohranjanje spomina (Hyland-Wood, Gardner, Leask, & Ecker, 2021). dejavnosti, ki gojijo spretnost aktivnega poslušanja oogoča vzgojiteljem, da merijo razumevanje otrok in popravljajo nesporazume. Spodbujanje okolja, v katerem se spodbujajo odprte razprave v razredu, ustvarja spodbudno izobraževalno vzdušje, ki otrokom omogoča, da svobodno delijo svoje poglede in ideje.

2.12 Prehod v šolo

Prehod v šolo marsikateremu otroku predstavlja kritično točko na njegovi izobraževalni poti. Ta ključna stopnja močno vpliva na njihovo prihajajočo akademsko sposobnost in družbeno zorenje (Einarsdóttir, 2022). Pri premiku vzgojitelji in učitelji prejmejo vlogo za ustvarjanje prijetnega, spodbudnega vzdušja, ki pomaga pri soočanju z novimi ovirami. Vzpostavljanje trdnih vezi z učenci, negovanje pozitivnega vzdušja v razredu in uporaba učinkovitih metodologij poučevanja so ključni elementi učiteljevega vpliva na izobraževalni napredek v predšolski vzgoji. Ta faza postavlja temelje za kasnejše učne dogodivščine in poudarja pomen vodenja vzgojiteljev v vrtcu pri oblikovanju izobraževalne poti učencev.

2.13 Raziskovanje, izobraževanje vzgojiteljev v prihodnosti

Teško raziskovanje o izobraževanju v zgodnji stopnji otrokovega razvoja, še posebej glede vpliva, ki ga imajo vzgojitelji na poučevanje v vrtcu, ima pomemben pomen. Iskanje novih metod poučevanja, natančno določanje, kaj dobro deluje, in oblikovanje optimalnih pristopov so olajšani s študijem, kar ugodno vpliva na uspeh otrok. S poglobljanjem v vpliv vzgojiteljev v

VRTCIH – tako glede ambienta za učenje kot interakcij – raziskovalci ponujajo bistveno znanje o izboljšanju izkušenj za najmlajše, ko gre za izobraževanje. Poleg tega vztrajno raziskovanje pomaga odpraviti razkorak, ki povezuje teoretične okvire s praktično uporabo, s čimer zagotovi, da imajo tisti, ki poučujejo, vrhunske vpoglede in instrumente za spretno podporo svojim učencem. Z nenehnim raziskovanjem in preverjanjem se lahko napredek še naprej pojavlja v izobraževalnih praksah v zgodnjem otroštvu, kar na koncu služi za izboljšanje tako rasti mladih posameznikov kot tudi njihovih šolskih dosežkov (Jones, Anderson, & Metzger, 2020).

3 RAZPRAVA

3.1 Vesolje

Dejavnosti in aktivnosti načrtujem na način, da se vsa področja med seboj prepletajo in dopolnjujejo. V tem primeru sem načrtovala dejavnosti tako, da je v vsakem področju bilo čutiti veselje. Do posameznih dejavnosti me velikokrat pripeljejo sami otroci s svojo radovednostjo in odkrivanjem. Seveda pa je moja naloga, da jih opazujem, jim prisluhnem in jim sledim. V veliko veselje mi je, ko vidim, koliko otroci skozi igro pridobijo. Predvsem bi rada poudarila način učenja planetov po sledenju oddaljenosti od sonca. Poslužili smo se učenja preko asociacij, kot ga zagovarja Ranko Rajović.

Ko smo se vsi skupaj prepustili toku in se je tema začela razvijati in ko sem videla, kako zelo otroke pravzaprav vesolje zanima sem želela, da spoznajo, da smo del vesolja in kaj obsega naše osončje.

Kaj je sonce?

Kaj je luna?

Koliko lun ima planet zemlja?

Koliko planetov je v našem osončju?

Kako si sledijo po vrsti?

Vse lepo in prav. A kako si bodo otroci zapomnili, kako si sledijo planeti od Sonca?

Uporabila sem metodo učenja po sistemu dr. Ranka Rajovića, ki tudi pove, da z učenjem na pamet otroci doživljajo stres. Otroke spodbuja tako, da osvojijo in si zapomnijo pomembne informacije, ki jih dobijo skozi spontane elemente asociacije in igre. S pomočjo NTC metod se vsak otrok osvobodi strahu pred odgovarjanjem in strahu pred napačnimi odgovori ter s tem pridobijo več samozavesti, zaupanje v svoje odgovore, v reševanje nalog in komentiranje očitnih primerov. Tako smo se poslužili učenja preko asociacij, kot ga zagovarja Ranko Rajović.

3.1.1 Učenje planetov

3.1.1.1 Po modelu igre asociacij in prvih začetnic

MERKUR – 1. PLANET OD SONCA: pogosto gremo na sprehod do knjižnice in prva trgovina pri knjižnici je Merkator. Se pravi MERKUR – MERKator. 1. planet in 1. trgovina.

VENERA – 2. PLANET OD SONCA: že pleše prva gospodična VENERA.

ZEMLJA – 3. PLANET OD SONCA: je edini planet, kjer so ljudje, živali in rastline in je ravno prav oddaljen od sonca, da je tam mogoče življenje.

MARS – 4. PLANET OD SONCA: je rdeč zaradi rje in veliko rje najdemo tudi v naši okolici.

JUPITER – 5. PLANET OD SONCA: je bil nam najbolj pisan, zato je planet vesel in reče: JUJUJUHUHU kako sem pisani planet. Se pravi JUpter – JUJUJUhuhu.

SATURN – 6. PLANET OD SONCA: se po videzu zaradi prstana razlikuje od drugih. In ker je poseben se bomo spomnili naše deklice v skupini, ki ji je ime Sara. Se pravi SAturn – SAra.

URAN – 7. PLANET OD SONCA: je predzadnji in izrazi veselje z: »UUUUUH, še sreča da nisem zadnji. Se pravi Uran – UUUUUh.

NEPTUN – 8. PLANET OD SONCA: JE ZADNJI IN MALO JEZEN. Izraža se: «NE, NE, NE, že spet sem zadnji. Se pravi NEptun – NE, NE, NE ...

3.1.1.2 S pomočjo pravljice in animiranega filma

Za začetek smo obiskali knjižnici in si izposodili pravljice, knjige, leksikone, jih brali, gledali, se pogovarjali, raziskovali in se čudili. Ogledovali smo si čudovite dokumentarne filme. Podrobneje smo spoznali pravljico Kometek Raketek in Sončeva darila, katero je napisala Aleksandra Kocmut. Pravljica govori o tem, kako je Sonce Kometku dalo posamezno darilo za posamezen planet. A na planet Zemljo je Sonce pozabilo, zato ji je poslalo vodo, zrak, rastline, življenje. Po tej pravljici sem naredila risano animacijo v programu Stop Motion Studio in v programu Movie Maker.

3.1.1.2.1 Analiza

S knjižnimi viri je bilo raziskovanje zelo uspešno, saj so otroci radi poslušali pravljice, knjige in leksikone. S to vsebino smo otroke spodbudili k razmišljanju o vesolju in našem mestu v njem. Pravljice in dokumentarni filmi sta bila odlična načina, da so bile težje teme lažje razumljive otrokom v vrtcu. To je neposredno spodbudilo otroke k razmišljanju o vsebini in razmišljanju o pomenljivosti tematik in jim omogočilo, da to usvojijo.

Pravljici Kometek Raketek in Sončeva darila, deli avtorice Aleksandre Kocmut, se zdita otrokom posebej privlačni. Otroci so oboževali zgodbi o darilih posameznim planetom in kako je sonce Zemlji dalo osnovna sredstva za življenje. To jih je spodbudilo k spraševanju o vodi in zraku, ter k temu, da so se začeli zavedati pomena življenja. Neposredno jih je spodbujalo k raziskovanju in razmišljanju o planetu Zemlji.

Uporaba programa Stop Motion Studio, ki nam omogoča ustvarjanje svoje animacije, nam je vsak dan še olajšala razumevanje situacije. Navdušila jih je animacija, ki jih je spodbudila k sodelovanju, domišljiji. Videli so končni izdelek – animacijo, kar je pripomoglo k poglobljenemu učenju o vesolju ter našem planetu.

3.1.1.3 Oblikovanje prostora

Otroci so bili vseskozi soustvarjalci pri oblikovanju prostora (naše osončje, raketa, vesoljsko plovilo) ter si tako razvijali občutek za prostor.

Že v začetnem pogovoru so otroci na moje vprašanje, kako bi si lahko mi pričarali vesolje, odgovorili da lahko kupimo temne zaveso. Po premisleku sem res kupila blago, ki je služilo vesolju. Obesili smo ga pod strop. Predhodno smo s stropa še napeljali vrvice, kjer bodo naši planeti in sonce. Izrezali smo še mnogo zvezdic iz svetlečega papirja naredili smo Mlečno cesto in jo pritrdili v vesolje, izrezali smo tudi lune, tudi na umetne satelite nismo pozabili.

V igralnici imamo tobogan, zato smo si na njem zgradili vesoljsko plovilo. Skupaj z otroki smo prišli do rešitve, kako postaviti škatle na tobogan in kaj moramo narediti, da bomo izdelali čisto pravo raketo. Otroci so izrezali zvezde, vesoljce, planete, ki smo jih nalepili na raketo. Vse skupaj smo sestavili in pritrdili na tobogan tako, da so se otroci lahko skozi raketo spuščali po toboganu.

3.1.1.3.1 Analiza

Ustvarjanje okolja na temo vesolja se je izkazala kot priložnost, da jim pomagamo izboljšati razumevanje dimenzij vesolja in da se vključijo v zabavno in domiselno dejavnost. Prikazali so ustvarjalnost in razmišljanje pri vizualizaciji načinov, kako prikazati vesolje v igralnici. Njihova ideja o uporabi zaves za ustvarjanje ozadja je bila dragocen prispevek, ki smo ga lahko uspešno vključili. Zaradi tega so se počutili odgovorne. Zagotovilo jim je, da so njihovi prispevki pomembni in da imajo vlogo pri vplivanju na vzdušje v igralnici.

Otroci so bili navdušeni, ko smo iz papirja izrezovali planete in zvezde in jih dodali našemu vesolju. Zgradili smo tudi vesoljsko ladjo na toboganu, katera je prinesla veliko priložnosti za učenje. Pomagala je pri izboljševanju njihovih motoričnih sposobnosti, odkrili so, kako ponovno uporabiti predmete, kot so reciklirani materiali, da naredijo nekaj zanimivega. Izdelani predmeti na temo raket so bili uporabljeni, da bi se otroci vživeli v vloge, kot so astronauti in vesoljski raziskovalci med igro.

Ko je bila raketa končana in pripravljena za vzlet, so otroci navdušeno sodelovali, kar je omogočilo igro. Ta izkušnja jim je pomagala izpopolniti čute, da so bolje razumeli prostor okoli sebe in izboljšali koordinacijo – pri tem pa so se zabavali.

Vzporedno z vsemi dejavnostmi smo kaširali balone, katere smo uporabili za planete našega osončja. Po pogovoru in razgovoru, kateri so ti planeti in katere so njihove lastnosti smo skupaj prišli do ugotovitve, da niso vsi enako veliki in da so različnih barv. Največji balon smo uporabili za našo največjo zvezdo – Sonce. S tempera barvo smo jih tudi pobarvali. Da so bili vsi otroci aktivni, smo se razdelili v devet skupin. Vsaka skupina je izdelala svoj planet oziroma Sonce, ki smo jih obesili pod strop.

S pomočjo filmov, videoposnetkov in knjig smo se kar se da seznanili s poklicem astronavt. Izvedeli smo kaj v vesolju počne, kako se premika, kako mora biti oblečen, kako vzdržuje kondicijo, kako komunicira s sodelavci na Zemlji in kako se prehranjuje.

Planete smo ustvarjali s pomočjo barvnih bonbonov, filtrirnega papirja in vode. Otroci so na filtrirni papir položili barvne bonbone in nanje s kapalko kapljali vodo. Nastajali so barvni planeti in naša največja zvezda – Sonce in vsak otrok si je ustvaril zgibanko o vesolju. Naredili smo didaktično igro s planeti na magnetni tabli, kjer so otroci prirejali en planet na eno krožnico. Pri tem so bili pozorni še na pravilno razporeditev planetov, opazovali so, kateri je najbolj oddaljen in kateri je najbližje Soncu. Kateri je največji, kateri najmanjši. S strani vrtca smo dobili zvezdni projektor, kateremu so priložene tri leče, na katerih so različne zvezde, planeti, astronomi, naravni in umetni sateliti, ki jih s pomočjo projektorja projiciramo na steno. Naredili smo si družabno igro Raketki v vesolju. Je po zgledu človek ne jezi se, le da so vmes tudi planeti. Ko oziroma če prideš na planet, te tam čaka naloga. Na primer Merkur – 10 počepov, Venera – 5 sek stojiš na eni nogi, Zemlja – preštej do 10...Igra je bila otrokom zanimiva, saj je bila razgibana in radi so se jo igrali.

3.1.1.3.2 Analiza

Izdelovanje planetov z baloni in barvanje le-teh s tempera barvami je bil zelo zabaven način, kar jim je pomagalo bolje razumeti naše vesolje. Delali so v majhnih skupinah, izmenično so ustvarjali planete in Sonce, kar jim je pomagalo, da so se počutili odgovorne in sodelovali pri zabavnem in hkrati poučnem projektu. S preverjanjem različnih velikosti in barv planetov so začeli ugotavljati, da ima vsak svoje posebne lastnosti, kar jim je omogočilo boljše razumevanje našega vesolja.

Gledanje filmov in klepetanje o tem, kaj počnejo astronomi, je spodbudilo njihovo domišljijo. Spoznali so vzpone in padce astronavta, kar je spodbudilo njihovo radovednost in občudovanje tega zanimivega poklica.

Izdelovali smo tudi svetle planete z uporabo barvnih bonbonov, filtrirnega papirja in vode. Omogočalo je izražanje ustvarjalnosti, hkrati pa so odkrivali nekaj osnovne kemije, ko so se barve spreminjale – govorimo o mešanju umetnosti in znanosti.

Na voljo so bile tudi poučne igre s planeti na magnetni tabli, ki so otrokom izostrile pozornost, opazovalne sposobnosti in spomin. Za zabavo in kanček domiselnosti k celotni izkušnji sta največ prispevala zvezdni projektor in družabna igra Raketki v vesolju. Med potovanjem po planetih so otroci uživali v vseh drugih dejavnostih, ki so pripomogle celo k razvoju motoričnih sposobnosti.

3.1.1.4 Taktilna igra

Izvajali smo taktilno igro "Namišljena" vremenska napoved na planetih našega osončja. Za vsak planet smo napisali kratko zgodbo in kakšno vreme je na tistem planetu. Npr. na naši največji zvezdi Sonce je danes zaradi vročine nastala vročinska nevihta. Nevihto smo prikazali tako, da smo dlani stisnili v pesti in bobnali po svojih nogah. In tako so bili na vsakem planetu, drugačni vremenski pojavi, kot so burja, sonce, toča, rahlo deževje, zemeljski plazovi, sneženje ... Za vsak vremenski pojav smo delali različne gibe z rokami in se dotikali telesa, tako kot pri soncu. Nato smo to izvajali v parih, ter drug drugemu te gibe risali po hrbtu. Otroci so izjemno sodelovali in bili motivirani. Pripravila sem delovne liste, na katerih so povezali planet z ustreznim vremenskim pojavom. To igro smo izvajali pri jutranjih gibalnih minutkah.

Namišljene vremenske pojave na planetih našega osončja smo porabili tudi za glasbeno ustvarjanje. Ustvarjali smo na male ritmične instrumente. Otroke smo razdelili v 9 skupin – osem planetov in Sonce. Vsaka skupina je imela tudi vremensko napoved, ki je spadalo k določenemu planetu oziroma Soncu. Ko sem brala pravljico, so morali biti otroci pozorni, kajti ko so slišali ime svojega planeta in vremensko napoved so morali zaigrati na svoje inštrumente. Med samo dejavnostjo so bili otroci zelo motivirani. Vedeli so, kdaj so na vrsti, se pravi, da so pozorno poslušali in sledili dogajanju.

3.1.1.4.1 Analiza

"Namišljena" vremenska napoved na planetih našega osončja v igri, s taktilnim pristopom, je bila uspešna dejavnost, saj je otrokom omogočila, da so se med igro in gibanjem učili različnih vremenskih pojavov, ki smo si jih zamislili za vsak planet.

Ne glede na vreme, ki smo ga pripravili, so otroci takoj skočili, da bi pokazali svojo ustvarjalnost in se razgibali z različnimi dejanji. Ta igra je prispevala h gradnji zaupanja med otroki, saj so se učili dovoliti drugim, da se jih dotaknejo, in okrepila njihov občutek povezanosti in empatije.

Delovni listi, ki smo jih uporabili, so se prepletali v obliki igre, saj smo vsak planet povezali z njegovim edinstvenim vremenom na tak način, da so se otroci smejali in razmišljali.

Predstavitev pojma "vremenske napovedi" za planete je bila novost, ki je vzbudila njihovo zanimanje in jih spodbudila k razmišljanju o tem, kaj si mislijo o posameznem planetu in kakšno vreme se na njem morda dogaja.

Prenesli smo tudi nekaj glasbe, pri čemer smo uporabili majhne inštrumente, da smo naše zamišljeno vreme povezali z zvokom. Bili so pozorni in navdušeni, saj so morali pozorno poslušati in igrati v pravem trenutku, da je bilo vse usklajeno. Ta del je izostril njihove sposobnosti poslušanja in naučili so se sodelovati kot ekipa. Na splošno je bila to zelo čudovita izkušnja, ki je vključevala veliko čutov.

3.1.1.5 Gibalna igra

Tudi gibalne igre Polet v vesolje po modelu BRYN GIMM smo se pogosto posluževali v vsakodnevnih jutranjih gibalnih minutkah. Izvedli smo tudi vadbeno uro Trening astronautov, kjer so otroci razvijali koordinacijo oziroma skladnost gibanja (celega telesa, rok in nog) ter sproščeno izvajali naravne oblike gibanja (hoja po vseh štirih, hoja v počepu, poskoki, hoja po ovirah).

Otroke sem spodbudila k pogovoru o temi mesečnega sklopa – vesolju. Obnovili smo znanje o vesolju, planetih, raketah in astronautih. Otroci so že vedeli, da je vesolje breztežnostni prostor in da morajo astronauti redno telovaditi, da ohranijo moč. Dogovorili smo se, da bomo tudi mi odpotovali v vesolje, a se moramo za to dobro pripraviti, tako kot se morajo pravi astronauti. Najprej smo naše telo razgibali in ogreli. V glavnem delu smo vaje izvajali na poligonu. Prvi del poligona so otroci poskakovali sonožno iz obroča v obroč. Nadaljevali so s hojo v počepu, sledila je hoja po vseh štirih, tako, da so bili z obrazom obrnjeni proti tlam. S temi vajami smo urili koordinacijo oziroma skladnost gibanja rok, nog in celega telesa. Nadaljevali smo s hojo po velikih plastičnih kockah in nato še s hojo po vrvi, ki je bila položena na tleh, okoli planetov izdelanih iz pobarvanega kartona. Ker so astronauti v vesolju na vesoljsko plovilo pritrjeni z vrvjo, so se po trije otroci držali za roke, da jih ni odneslo globoko v vesolje. S temi vajami, smo urili ravnotežje. Vadbeno uro smo zaključili s poletom v vesolje z raketo (Brain Gym). Otroci so dobili tudi medalje za dobro opravljen trening astronautov.

3.1.1.6 Likovno ustvarjanje

Tudi likovno smo se izražali. V prvem primeru so otroci na črno ali temno vijolično podlago (odločili so se sami) naslikali s tempera barvo planete in Sonce. Ko se je risba posušila, so po želji planetom dodali še bleščice - prah, tako kot opisuje pravljična Kometek Raketek. Na belo podlago so narisali tudi kometke Raketka, ga izrezali in ga pobarvali z modro barvo. Z lepilom so ga prilepili v vesolje, saj planetom raznaša darila. V drugem primeru sem jim ponudila svetlečo srebrno podlago, ter kolaž papir različnih barv, iz katerega so izrezovali planete, ter jih lepili na podlago.

3.2 Začetek življenja

Z otroki smo si ogledali filme, ki prikazujejo začetek življenja na zemlji. Kako so se oblikovali stromatoliti, ki štejejo za prve proizvajalce kisika na Zemlji, ki igrajo temeljno vlogo pri oblikovanju atmosfere in ustvarjanju potrebnih pogojev za razvoj bolj zapletenih življenjskih oblik. Poenostavili smo in rekli, da so stromatoliti podobni gobam, iz katerih brbotajo mehurčki. Dobili smo pomembno informacijo, da je bila sprva Amerika ena sama celina, čez mnogo let sta nastali dve - se pravi južna in severna Amerika. Skozi pravljico Raketek kometek pa smo izvedeli, da je sonce oddaljeno od Zemlje ne preveč in ne premalo - ravno prav. Pravljico poznamo že od lani, spoznali smo jo pri projektu Vesolje. Ta pravljica je "živa" v tej skupini še danes. NARAVA: Otroci so si skozi vsa področja dejavnosti, ki so zgoraj opisane ustvarili oziroma oblikovali ustrezno predstavo o našem planetu. Za konec smo naredili tudi poizkus vulkan, kjer so bili otroci aktivni, saj je vsak naredil svojega. Bili so seznanjeni s tem, kaj je lava, kaj vulkan in kaj magma. GIBANJE: tega cilja v celoti nismo dosegli, ga bomo pa zasledovali skozi vse leto v sklopu jutranjih gibalnih minutk. Brali smo krajšo zgodbo o Zemlji Vladislava Stresa. Ta zgodba je brez ilustracij, zato sem prosila svojo hčerko, da mi je zraven besedila dodala še ilustracije. Zgodba govori o tem, kako si je planet zemlja mnogo, mnogo let našla svoj prostor v vesolju in kako se je spreminjala. Spoznavali smo jo na različne načine: - branjem, - pripovedovanjem, - sprehodom skozi vesolje, ki ga imamo v igralnici. Na to temo smo si ogledali tudi dokumentarni film. Živali so bile podobne tistim iz filmov, tako da so otroci dobili čim večkrat podobne predstave o nastanku življenja v vodi in prvih živalih. Ponudila sem jim likovno ustvarjanje stromatolitov. Najprej so jih risali z roko, nato sem jim ponudila ustvarjanje še z nogo, kjer pa so izjemno uživali.

3.2.1 Analiza

Moj pristop k spoznavanju in odkrivanju prvih proizvajalcev kisika v vodi, kjer se je pričelo tudi življenje je bil celosten in angažiran. Ogled filmov, ki prikazujejo začetek življenja na Zemlji, je odličen način, kako otrokom približati kompleksne koncepte na razumljiv in zanimiv način. Poudarek na stromatolitih kot prvih proizvajalcih kisika ter njihovi vlogi pri oblikovanju atmosfere je ključen, saj otrokom omogoča razumevanje pomena teh prastarih struktur za razvoj življenja na Zemlji. Dodajanje ilustracij k zgodbi o Zemlji je bila nujna, saj še dodatno pomaga otrokom pri vizualizaciji in razumevanju besedila. Združevanje literature z vizualnimi elementi, kot so ilustracije, omogoča otrokom, da se bolje povežejo z vsebino ter krepijo svojo domišljijo in ustvarjalnost. Naša ustvarjalna dejavnost z otroki z risanjem stromatolitov z roko in nato celo z nogo je bila resnično zabavna in edinstvena. Takšen pristop pri otroku ne razvija samo ustvarjalnosti in domišljije, temveč krepí motorične sposobnosti na povsem drugih ravneh. To je lahko dober način, da se otrok izrazi drugače in zabavno. Poleg tega spodbuja sprostitvev, igro in krepí njihov občutek za prostor.

3.2.2 Pravljica in likovno ustvarjanje

Nadaljevali smo z dinozavri in nekatere tudi spoznali. Podrobneje smo spoznali pravljico Neverjetna, a resnična zgodba o dinozavrih – Guido Van Genechten. Pravljica omenja planet Zemljo, kako se je doba dinozavrov na planetu končala - na Zemljo je iz vesolja padel Asteroid. Seznanitev in usvajanje pravljice je bilo predvsem zabavno, saj nas ta kokoška - Gallus Gallus domesticus popelje v svet različnih družin dinozavrov. Kar pa je zelo pomembno pri vsem tem je, da so le ti njeni predniki. Spoznali smo družino Diplodokov, ki so visoki z dolgim vratom in zelo ljubeznivi. Le te so si otroci ustvarili iz jajčnih kartonov. Ustvarili so očeta, mamo in mladičke. Otroci so naredili toliko mladičev, koliko je otrok v njihovi družini. Pobarvali so jajčne kartone, nato so jih opremili z vsem, kar dinozaver ima. V kartone so z žeblijem in kladivom naredili luknje, v katere so vstavili barvne kosmate žičke, ki so jih predhodno upogibali. Tukaj je bilo potrebno imeti veliko mero vztrajnosti in natančnosti. Dodali so še rep in oči, tako so dinozavri dobili svojo podobo. In ker so se dinozavri izvalili iz jajca, so si iz kartona naredili tudi to na palici, ki ob potisku navzgor iz jajca pogleda mladiček dinozaver.

To omogoča otrokom, da še bolj poglobijo svoje doživetje in domišljijo, hkrati pa razvijajo svoje motorične spretnosti in natančnost.

3.2.3 Bee boti

Da smo vse skupaj lepo zaokrožili, smo se seznanili tudi z Bee boti, kateri otrokom omogoča razvijanje miselnih operacij. Naredila sem kartone mamic in mladičev dinozavrov ter sence dinozavrov, katere otroci povežejo v pare. Robot Bee bot je učni pripomoček, s katerim je pridobivanje novih znanj dosti bolj zabavno in sproščeno. Ob igri z njim se pridobivajo različna matematična znanja. Usvaja se orientacija na podlagi (levo, desno, naprej, nazaj).

3.3 Planet Zemlja

3.3.1 Raziskovanje sestave Zemlje na več načinov

Raziskovali smo sestavo Zemlje. Otroci so na več načinov spoznavali in pridobivali informacije, kako je sestavljena zemlja. S pomočjo didaktične igrice, ki sem jo naredila iz velike krogle iz stiropora, raznih leksikonov in knjig o planetu Zemlji, ki smo si jih ogledovali, spodbujala k razmišljanju, česa je več, manj, največ in česa najmanj. Skupaj smo prišli do pravih odgovorov. Otroci so po skupinah pobarvali vsak delček tortnega prikaza. Na koncu smo še enkrat preverili podatke in če smo pravilno pobarvali. V naslednjih dneh sem pripravila delovne liste z legendo. Otroci so si pobarvali vsak svoj prikaz sestave zemlje. Otroci so dobili vsak svoj tortni prikaz sestave Zemlje na manjšem formatu in si ga bodo sami dokončali. V pomoč jim bomo vzgojiteljice in plakat, ki smo ga danes skupaj pripravili.

Od doma so si prinesli kozarec za vlaganje, v katerem je vsak prikazal sestavo zemlje z naravnimi materiali. Odšli smo v gozd, kjer smo se razdelili v šest skupin. Dogovorili smo se, da vsaka skupina išče in nabira svoj material:

1. skupina drobne palčke,
2. skupina mah,
3. skupina liste,
4. skupina manjše kamenje,
5. skupina vejice dreves iglavcev,
6. skupina storže.

Cel teden smo pridno hodili v gozd in vedno kaj prinesli v igralnico, kjer smo vse sproti sortirali v večje posode. Da so otroci dobili predstavo, kako bodo prikazali plasti zemlje v kozarcih, ki so jih prinesli od doma, smo najprej skupaj v veliki plastični 10l posodi prikazali sestavo zemlje v pravilnem razmerju in jo opremili z barvnimi trakovi, ki so ločili med seboj plasti. S pomočjo prikazov, ki smo jih imeli v igralnici, smo najprej določili razmerja in kako bomo zlagali material glede na težo v kozarce. Tako je prva dala svoj material v posodo skupina, ki je imela kamenje in je predstavila notranje jedro. Druga je bila skupina, ki je imela večje storže in predstavila zunanje jedro. Tretja je bila skupina z iglastimi vejicami in predstavila notranji plašč. Četrta je v posodo dala liste in predstavila zunanji plašč. Peta skupina je dodala palčke in prikazala skorjo. Šesta skupina je prikazala površje z mahovi. Po tem vrstnem redu in razmerju so si sestavili tudi svoj prikaz zemlje v kozarcu. Prikaz sestave zemlje smo naredili tudi s plastelinom. Od znotraj navzven smo oblikovali barvne plasti, in sicer:

- rumena,
- oranžna,
- rdeča,
- zelena,
- rjava,
- modra.

Ko smo prerezali na pol, so bile prikazane določene plasti.

Ko so otroci dobili približno predstavo, kako izgleda sestava zemlje, v kolikšnem razmerju je česa, smo to prikazali tudi s tortnim prikazom, tako so se otroci seznanili tudi z njim. Doma sem pripravila plakat s tortnim prikazom podatkov o sestavi Zemlje. Otroke sem najprej spodbudila k razmišljanju, kaj bi lahko bilo to, kar je na plakatu. Odgovori so bili zelo različni (Zemlja, planet, sonce ...) in potem smo prišli tudi do torte in tako tudi do tega, da je to tortni prikaz. Skupaj smo ponovili, iz katerih plasti je sestavljena Zemlja (notranje jedro, zunanje jedro, notranji plašč, zunanji plašč, skorja in površje), nato smo podatke prikazali v tortnem

prikazu. Vsi so dobili delovni list, ki so ga ob razlagi in ponavljanjem že znanih podatkov pobarvali z barvami, kot je na didaktični igri.

Skozi različne dokumentarne filme smo spoznavali počasen nastanek celin in razvoj življenja na njih.

3.3.2 Likovno ustvarjanje – mozaik

Vsak otrok si je ustvaril svoje umetniško delo mozaik - celine. Otroci so celine – šablone (le te sem jim pripravila iz kartona) položili na belo podlago – iverico, katere mi je moj mož pripravil za vsakega otroka v obliki elipse. Celine so nato obrisali s črnim flomastrom. Pri tem so morali biti pozorni na pravilno postavitev - orientacija na podlagi. Pomagali so si s celinami na magnetni tabli. Pri obrisovanju so morali biti zelo natančni. Ko so imeli obrise celin, sem jim ponudila barvne kamenčke v različnih barvah in odtenkih, ki so jih s pomočjo mekol lepila lepili na podlago. Ko so končali s tem postopkom, je sledilo barvanje morij in oceanov z akrilno barvo. Nastali so čudoviti izdelki. Otroci so si naredili vsak svoj planet Zemljo, s tortnim prikazom in prikazom v kozarcu smo prikazali sestavo zemlje, obrisovali so celina.

3.4 Celine

Moja hčerka Špela mi je narisala celine, katere vsebujejo nekatere znamenitosti oziroma značilnosti:

- **Evropa:** Eifflov stolp in Vikingi, Triglav,
- **Afrika:** žirafa in kruhovec,
- **Azija:** češnjevci, cvetovi, babuška, panda, bambus, arabski polotok – Arabci, indijski polotok – Indijke, Taj mahal
- **Severna Amerika:** Indijanci, Kip svobode
- **Južna Amerika:** modra papiga macaw, Rio de Janeiro – kip Jezusa Kristusa
- **Antarktika:** pingvini, sinji kiti, orke
- **Avstralija:** bumerang, koala, kenguru, Aborigini, evkaliptus, Sydneyjska opera

3.4.1 Urejanje magnetne table

Te celine sem plastificirala in jih opremila z magneti. Tako smo na veliki magnetni tabli dobili snemljive celine, ki smo jih obrisali. Otroci so jih lahko vzeli, jih obrisovali, risali in se pogovarjali. Je odličen vizualen didaktičen pripomoček. Določili smo tudi morja in oceane ter z barvnimi akrilnimi flomastri narisali plovne poti do celin. Da pa je bilo vse skupaj zabavnejše, sem na skrčljivo folijo narisala ladje in jih opremila z magneti, da so »pluli« po morjih in oceanih.

3.4.1.1 Analiza

Te dejavnosti so bile z magnetno tablo in plastificiranimi celinami zelo uspešne. Otroci so namreč v svojem zanimanju za geografijo in kulturo sveta, kar je razvidno iz njihove aktivne udeležbe in pozitivnih odzivov, pokazali veliko mero radovednosti. Ta projekt je bil odličen primer, kako lahko z vizualnimi, taktilnimi in interaktivnimi tehnikami pomagamo pri učinkovitem učenju.

Pravi pokazatelj, da otroke zares zanima in pritegne ta tema, pa je bil, ko so si celine jemali z zemljevida, jih obrisovali in nanje risali znamenitosti.

3.4.1.2 Analiza

Z opisovanjem celin na magnetnem zemljevidu in risanjem znamenitosti so otroci pri tej dejavnosti aktivno razvijali svojo fino motoriko in prostorsko zaznavo. S tem so pridobili več znanja o geografskih oblikah, hkrati pa so lahko ustvarjali znamenitosti z lastnimi izkušnjami in že pridobljenim znanjem o evropskih državah, ki so jih spoznali. Vsak otrok je imel priložnost izražati izkušnje skozi likovno ustvarjanje, kar je spodbudilo njihov interes za raziskovanje in pomnjenje svetovnih znamenitosti.

3.4.2 Rajalna igra – spoznavanje različne hrane

Rajalno igro Potujemo po svetu (NTC učenje, Rajko Rajović) sem načrtovala že v samem začetku, a smo izkoristile, da jo je praktikantka Irena predstavila in izvedla kot nastop. Skozi igro smo utrjevali in spoznavali znamenitosti in značilnosti celin – sveta. Igro se igramo tudi zunaj in jo prirejamo. Priredili smo si jo za spoznavanje hrane po celinah.

Pri prinašanju receptov in knjig z recepti so bili aktivno vključeni starši, stari starši, bratje in sestre. Otroci so vsakodnevno prinašali razne recepte in jih predstavili ostalim. Recepte smo skupaj tudi prebrali in prišli do ugotovitve, kaj je to recept in kako je sestavljen – sestavljen je iz dveh delov, naštetih sestavin in postopka. Sestavili smo tudi svoj recept za juho sveta, ki je bil hkrati tudi uganka. Otroci so bili seznanjeni z afriško glasbo, vendar bolj podrobno smo spoznali glasbo aboriginov (Avstralija). Otroci so spoznali izvor hrane in hrano značilno za naslednje kontinente: - Severna Amerika (buče, sončnice), - Južna Amerika (krompir, koruza), - Evropa (rdeča pesa, korenček, pica, baklava, čevapčiči, burek), - Afrika (kus kus, banana), - Azija (kaki, kava, riž, limona, pomaranča, črna redkvica, ingver, grozdje), - Avstralija (evkaliptus - evkaliptusovo olje), - Antarktika (ribe). Otroci so se seznanili z merskimi enotami predvsem pri branju receptov. Imeli so tudi možnost tehtati s tehtnico, ki jo imamo v vrtcu, kjer so uteži 10 dag, 20 dag in 50 dag.

3.5 Evropa

3.5.1 Spoznavanje evropskih držav

Tako smo ponovno nevsiljivo in elegantno prešli na raziskovanje in odkrivanje celine Evrope. Priskrbela sem večji zemljevid Evrope. Na peki papir sem prerisala obris države, nato mi je moja hčerka Špela, ki je umetnica narisala vsako državo v barvah zastave in dodala še vsaj dve znamenitosti določene države. Države sem plastificirala, ter zemljevid in posamezne države opremila z magneti, tako smo dobili čudovit didaktični pripomoček.

Ker so magneti zelo praktična zadeva, se otroci vseskozi ustavljajo pri zemljevidu, države opazujejo, jih odzemajo, dodajajo. Izhodišče za nad, pod, levo, desno, večja, manjša, enako velika je Slovenija. Tako smo ugotavljali, katere države ležijo nad, katere pod, katere so levo, katere desno od Slovenije, katere so večje ali manjše. Pogovarjali smo se, koliko mej prestopimo, če gremo v Avstrijo, Italijo, Hrvaško, Madžarsko. Ugotovili smo, da eno. Kaj pa, če gremo v Švico? Koliko mej in katere moramo prestopiti? Tako so otroci s prstom potovali po zemljevidu, "prestopali" meje in šteli.

Otroci so si z zemljevida snemali države, jih obrisovali in vanje risali zastave, se igrali z magnetnim zemljevidom. Seveda nisem dala vseh držav naenkrat na zemljevid. Tako kot smo jih spoznavali, so se tudi dodajale. Ko smo spoznavali države, sem si za vsako pripravila tudi PowerPoint predstavitev. Na prvi prosojnici je bila država. Pogovarjali smo se, na kaj nas spominja (Italija – škorenj, Slovenija – kokoš, Nemčija – goba...). Na drugi prosojnici je bila zastava in zapisano glavno mesto države. Podrobneje smo opisali zastavo (kakšne barve vsebuje, ali ima grb, kako so narisane črte – vodoravno ali navpično). Na tretji prosojnici so bile znamenitosti določene države.

Tukaj smo mi doma, tukaj je naša država Slovenija in naše sosede Hrvaška, Madžarska, Avstrija, in Italija. Poleg teh držav smo po obliki, barvi zastave in nekaterih znamenitosti spoznali še Bosno, Kosovo, Portugalsko Španijo, Francijo, Nemčijo, Švico, Anglijo, Finsko, Švedsko in Norveško.

Potovali smo po:

1. SLOVENIJI (gremo na Triglav do Aljaževega stolpa, v postojnsko jamo obiskati človeško ribico in v Ljubljano si ogledati Prešernov spomenik ob reki Ljubljanici),
2. ITALIJI (med kanali v Benetkah smo se vozili z gondolami in si ogledali beneški karneval, si privoščili pico Margarito in si ogledali kip Davida v Firencah),
3. HRVAŠKI (gremo na morje na ogled puljske arene in Plitvičkih jezer),
4. KOSOVU (ogled kipa bojvnika Skenderbega in katedrale matere Tereze),
5. BOSNI (gremo v Mostar skočiti z mostu, nato na čevapčiče in baklavo),

6. MADŽARSKI (ogled tekme F1 - Hungaroring in kopanje v Blatnem jezeru),
7. AVSTRIJI (poslušamo Mozarta in smučamo na zelo urejenih smučiščih),
8. ŠVICI (okušamo švicarski sir in Milko čokolado),
9. NEMČIJI (ogled čudovitih gradov in obisk Legolanda),
10. FRANCIJI (se peljemo z dvigalom na Eifflov stolp, pojemo francoski rogljiček, nato gremo v
11. muzej Louvre na ogled Da Vincijeve Mona Lize),
12. ŠPANII (v mestu Malaga obiščemo Picassa ter ogled njegovih del. Nato ogled nogometne tekme na stadionu Camp Nou),
13. PORTUGALSKI (ogled stolpa De Bellem, kjer so bili včasih zapori in stražni stolp),
14. VELIKI BRITANII (vožnja z nadstropnim rdečim avtobusom do znamenitega Big Banga),
15. NORVEŠKI (ogled prekrasnih krajev s pisanimi barvnimi hišami in severni sij),
16. ŠVEDSKI (obiskali smo Astrid Lindgren in Pika Nogavičko ter obiskali koncert skupine ABBA),
17. FINSKI (ogled prečudovitega polarnega sija in obisk Božička ter njegovih jelenčkov).

Otroke je zelo zanimalo, kdo v resnici je bil voditelj Skenderbeg, ki se je boril proti Turkom. Tako smo si ogledali film o bojevniku Skenderbegu.

3.5.2 Utrjevanje snovi skozi gibanje

Samo temo so otroci spoznavali in utrjevali tudi skozi gibanje. Na poligonu so se spremenili v smučarje, povodne može, raziskovalce Eifflovega stolpa, skakalce Mostarja, plezalce Triglava in še in še.

Otroci so gibalne koncepte usvajali tudi preko gibalnih minutk in ena od iger, ki se je navezovala na sklop o Evropi, je bila DA/NE (verzija dan/noč). Otroci so z zanimanjem poslušali in z znanjem gibalno odgovarjali na pravilne ali napačne trditve o Evropi.

Naredili smo novo igro kviz Evrope in se z njo seznanili. Otroci so se z našo pomočjo razdelili v dve skupini in v vsaki skupini je bil en vodja. Na mize smo naložili sličice z znamenitostmi že poznanih držav (Eifflov stolp, čevapčiče, Mozarta, Prešerna, gradove ...) na mizi, kjer je bila druga vzgojiteljica, so bile zastave evropskih držav (Španija, Švica, Francija, Slovenija ...). Igra je poteka tako, da ko je vzgojiteljica pokazala zastavo so najprej morali povedati, kako se imenuje država kateri pripada ta zastava, nato so se morali na kratko posvetovati in poiskati na mizi sličice, ki pripadajo določeni državi oziroma zastavi. Vodja skupine je odnesel le te k mizi vzgojiteljice. Skupaj smo preverili, če so izbrali pravilne sličice in za vsako pravilno so dobili eno točko. Če so se zmotili, točke skupina ni dobila.

Pripravili smo si dejavnost z lego kockami, in zastavami. Najprej smo si pripravili prostor, nato so dobili navodilo, da si izberejo zastavo. Lahko vsak svojo, v paru, trije skupaj ali več, kakorkoli

želijo. Le te so bile razporejene po mizi. Ko so izbrali zastavo, so pogledali, katere barve vsebuje, nato so si poiskali kocke v barvah zastave in jih sestavljali. Bili so zelo kreativni.

Igrali smo igro spomin na temo evropske zastave, ter si izdelali Evropabox po principu igre BrainBox. Igra je otrokom pomagala spoznavati Evropo, hkrati pa si razvijajo kognitivne sposobnosti opazovanja in spomina.

3.5.3 Igre da/ne, kviz, Evropabox

S ciljem, da bi otroci bolje spoznali Evropo, njene države, kulture in znamenitosti, smo izvedli vrsto dejavnosti, ki so vključevale vizualne, taktilne in interaktivne elemente. Ti pristopi so bili zelo uspešni pri spodbujanju otrokove radovednosti, izboljšanju njihovega poznavanja geografije ter krepitvi njihovih socialnih in kognitivnih sposobnosti.

S pomočjo večjega zemljevida Evrope, prerisane in plastificirane države v barvah zastav ter dodane znamenitosti so otroci dobili praktičen in vizualno privlačen učni pripomoček. Ta interaktivni zemljevid je omogočil, da so se otroci lahko aktivno vključevali v raziskovanje in učenje. Magnetni zemljevid je omogočil otrokom, da so države opazovali, jih odzemale in dodajali. Otroci so z raziskovanjem držav razvijali tudi prostorske in logične spretnosti.

Tako kot pri celinah so tudi pri Evropi otroci jemali države z zemljevida, jih obrisovali, barvali v barve zastave in nanje risali znamenitosti. Pokazatelj, da otroke zares zanima in pritegne ta tema pa je bil, ko so si celine jemali z zemljevida, jih obrisovali in nanje risali znamenitosti. To je dokaz, da smo na pravi poti.

S pomočjo PPT predstavitev so otroci spoznavali države Evrope skozi njihove oblike, zastave, glavna mesta in znamenitosti. Ta metoda je omogočila poglobljeno spoznavanje vsake države posebej in otrokom omogočila vizualno in vsebinsko bogato izkušnjo. Gibalne aktivnosti, kot so poligoni, kjer so se otroci spremenili v smučarje, raziskovalce in plezalce, so dodatno obogatile učenje. Gibalne igre, kot je DA/NE igra, so spodbujale fizično aktivnost in hkrati utrjevale znanje o Evropi. Kviz Evrope je otrokom omogočil, da so se skozi igro učili prepoznavati zastave in znamenitosti evropskih držav. Ustvarjanje z lego kockami v barvah zastav je spodbujalo kreativnost in timsko delo. Igra spomin na temo evropskih zastav in ustvarjanje Evropaboxa po principu igre BrainBox je otrokom pomagalo razvijati kognitivne sposobnosti opazovanja in spomina. Te igre so bile hkrati zabavne in poučne, kar je pripomoglo k večjemu zanimanju in motivaciji za učenje.

Raznolikost dejavnosti, ki so vključevale igre, ustvarjalnost in gibanje, je povečala zanimanje in motivacijo otrok za učenje. Otroci so se zabavali, medtem ko so se učili, kar je pripomoglo k bolj pozitivni učni izkušnji. Skozi različne dejavnosti so otroci razvijali svoje kognitivne in

socialne veščine. Reševanje problemov, sodelovanje v skupinah, ustvarjalno razmišljanje in opazovanje so bile pomembne veščine, ki so jih otroci krepili skozi celoten proces. Otroci so skozi interaktivne in zabavne dejavnosti pridobili poglobljeno razumevanje evropskih držav, njihovih kulturnih in geografskih značilnosti. To razumevanje je bilo podprto z vizualnimi in fizičnimi izkušnjami, kar je pripomoglo k trajnejšemu znanju.

Dejavnosti, ki smo jih izvedli za raziskovanje Evrope, so bile izjemno uspešne. Interaktivni pristopi so otrokom omogočili, da so se učili na zabaven in učinkovit način, hkrati pa so razvijali pomembne kognitivne in socialne veščine. V prihodnje bomo še naprej uporabljali podobne metode in pripomočke za učenje drugih tem, saj so se izkazali za zelo koristne in motivacijske. Prav tako bomo raziskovali nove načine za vključevanje interaktivnih, vizualnih in taktilnih elementov v učne procese, da bomo otrokom omogočili čim bolj celovito in zanimivo učno izkušnjo.

3.5.4 Izrazni ples

Da pa smo vse skupaj lepo zaokrožili, smo se lotili tudi izraznega plesa.

3.5.4.1 Zgodba o princesi Evropi

Evropa je bila zelo lepa princesa, ki je živela v mestu Tir na azijski obali Sredozemskega morja. Vanjo se je zaljubil Zevs, kralj bogov. Princesa Evropa je rada skrbela za svoj cvetlični vrt, nabirala rože in ob tem neizmerno uživala. Zevs je bil fasciniran nad njeno lepoto, tuhtal in tuhtal je, kako bi jo zapeljal in očaral. Nor od ljubezni, se je Zevs spremenil v posebej močnega bika, v zelo miroljuben primerek, s čisto, snežno belo dlako in rogovi, ki so izgledali, kot da jih je izdelal umetnik. Ko je Evropa zagledala velik in čudovit primerek bika, je bila zelo fascinirana in strah pred močnim belim bikom je kmalu premagala, igrala se je z njim, ga hranila, božala in okrasila njegove rogove z rožami. Končno si je drznila zlesti na njegov hrbet in potem je šel bik v vodo in odplaval proti odprtemu morju. Prinesel na Kreto (Grčija), kjer je odložil podobo bika in se razkril, da je Zevs. Iz njune ljubezni so se rodili trije otroci in celina je dobila ime po princesi: Evropa.

3.5.5 Dejavnost

Z dejavnostjo – izraznim plesom smo pričeli tako, da se je pomočnica vzgojiteljice oblekla v princeso in uprizorila podobo lepotice princese Evrope. Otrokom na začetku ni povedala, koga predstavlja. Povprašala je najprej njih, kako bi ji dali ime. Ko nanizali različna imena, je povedala, da ji je ime Evropa. Takoj jih je asociiralo na celino Evropo. Povabila jih je, da so prisluhnili zgodbi o tem, kako je celina Evropa sploh nastala in zakaj govorimo o princesi. Med zgodbo se je plesno izražala, v ozadju pa je sem predvajala klasično glasbo. Po končani

predstavitvi sva otroke spodbudili k razmišljanju, kaj vse je na celini Evropi, da lahko govorimo o celoti (države).

Države se držijo druga ob drugi, tesno skupaj. Države med seboj sodelujejo, se povezujejo in težko smo eden brez drugega. Nekatere države so močne v turizmu, imajo sončna poletja (morja, otoki), nekatere so zasnežene, hladne in prevladuje bolj zimsko življenje (smučanje...). Vsaka država zase je nekaj lepega, popolnega. Vsi pa imamo nekaj skupnega, da smo na celini z imenom Evropa. Preden, da smo postali celota in skupnost, je vsaka država pisala svoje zgodbe, zgodbe, na katerih so se morali pošteno boriti, bojevati, vojskovati za obstanek. Države so imele pogumne može-viteze, vojskovodje (Skenderbeg), ki so se borili za čast in obstoj. Po tem obdobju se je umirilo, ljudje so boljše zaživeli, se začeli družiti, skrbeti drug za drugega in spoznavati ljudi okoli sebe. Ker so otroci poznali države Evrope in njihove znamenitosti, je pogovor zlahka stekel. Tako smo se zmenili, da bomo zgodbo o princesi Evropi in kako je nastala celina Evropa ter se oblikovale države plesno uprizorili, plesno se bomo izražali.

Poudarek je bil na tem, da bojevniki niso bili pretepači ali kakšni norčki, temveč zelo pametni ljudje, ki so bili v pripravljenosti. Naslednji del je bil ta, da smo zdaj morali našo domovino, ozemlje, državo omejiti in ji dati pravo mesto in obliko. Izražali smo se z rokami in nogami – nežno, počasi, čutno. Risali smo meje Slovenije - kokoško, Italijo – škorenj, Hrvaško, Avstrijo in Madžarsko. Tukaj smo se osredotočili na naše sosednje države. Naslednje plesno izražanje sem prepustila njim, kaj bi zdaj oni gradili v državi. V Sloveniji smo gradili Postojnsko jamo, človeško ribico, Triglav in s Triglava se spustimo do Prešernovega trga mimo Ljubljane. Ko smo Slovenijo prepotovali, gremo še na sosednje države

Otroci so uživali, se izražali- glasba je zelo umirjena, ob enem pa smo zraven ves čas razmišljali kaj bomo uprizorjali.

3.5.5.1 Deli plesa

Kot sem že opisala, je ples razdeljen na tri dele, ki so spodaj podrobneje opisani.

1. DEL PLESNEGA IZRAŽANJA - Offenbach, CAN CAN

Uprizorimo viteze/vojake/pogumneže, njihovo mogočno podobo, bojevanje, pogum, boj na konju...na koncu prikažemo zmago, da smo ubranili domovino, našo državo.

2. DEL PLESNEGA IZRAŽANJA - Johannes Brahms, LULLABY

Ko je boj, bojevanja, vojskovanja konec, je čas, da se začno razvijate naše države, da začno rasti, da gradijo in dobivajo svojo podobo. To je umirjen čas, dolgo obdobje, ki traja, da vsaka država dobi svoje mesto na celini Evropi. Vsak otrok se bo mirno izražal z nežnimi gibi rok in

nog- kako so malo po malo države začele dobivati svojo podobo. Princesa Evropa otroke spodbujala pri gibu s telesom, rokami, z nogami smo risali meje države.

3. DEL PLESNEGA IZRAŽANJA - Johann Strauss II, PIZZIZATO POLKA

Vsaka država ima svoje mesto na celini Evropi. Smo celota smo ekipa. Vsa Evropa se veseli in raja skupaj s princeso. Princesa Evropa je v središču, okoli nje pa države. Osredotočimo se na naše sosednje države (Slovenija, Hrvaška, Italija, Avstrija in Madžarska). Zoplešemo in prikažemo značilnosti naših sosednjih držav:

- AVSTRIJA: smučanje, Dunajski zrezek
- HRVAŠKA: morje, skoki v vodo
- MADŽARSKA: skoki v Blatno jezero
- ITALIJA: peljemo s čolnom po Benetkah, ples v maskah
- SLOVENIJA: gremo v Postojnsko jamo in na Triglav

Ples smo nadgradili s kostumi, ki so bili v barvah Slovenije in njenih sosed in ga dopolnili z dodatno koreografijo, in sicer:

- ko smo predstavljali državo Slovenijo, so v ospredje stopili otroci s kostumi Slovenije,
- ko smo predstavljali državo Avstrije, so v ospredje stopili otroci s kostumi Avstrije,
- ko smo predstavljali državo Hrvaške, so v ospredje stopili otroci s kostumi Hrvaške,
- ko smo predstavljali državo Italijo, so v ospredje stopili otroci s kostumi Italije,
- ko smo predstavljali državo Madžarske, so v ospredje stopili otroci s kostumi Madžarske.

Za konec smo se tudi opogumili in se prijavili na plesni festival Pika miga. Dobili smo ogromno pohval, tudi od strokovne ocenjevalke. Predvsem je pohvalila izvirnost kostumov, ki sva jih sešili z mojo prijateljico.

Izrazni ples ob zgodbah in zgodovinskih pripovedih je bil čudovit način za povezovanje gibanja z učenjem. Otroci so lahko skozi plesno interpretacijo spoznavali zgodovinske dogodke in koncepte na bolj intuitiven način, kar lahko poglobi njihovo razumevanje in zanimanje za temo. Kar pa je najbolj važno pri vsem tem pa je, da izrazni ples otrokom ponuja edinstveno priložnost za celostni razvoj. Je izkušnja, kjer pomaga graditi predvsem pri zadržanih otrocih samozavest, kar se je tukaj zelo dobro pokazalo. Je oblika gibanja, ki spodbuja in omogoča svobodno izražanje. Seveda pa smo mi odrasli tisti, ki smo jih dolžni spodbujati, da ustvarimo spodbudno okolje, kjer se otroci dobro in varno počutijo. Vse to smo otrokom v naši skupini v celoti omogočili, saj je bil uspeh na dlani.

3.5.6 Slovenija

Spoznali smo, da je Slovenija država na celini Evropa, da ima svojo zastavo, grb, himno in glavno mesto. Na magnetno tablo sem narisala velik obris Slovenije s permanentnim

flomastrom. Opazovali smo jo, se pogovarjali o obliki in na kaj nas spominja. Ima dve nogi, glavo in zadnjico. Prišli smo do zaključka, da je naša država podobna kokoški.

Tako smo počasi pričeli z raziskovanjem in spoznavanjem Slovenije. Najprej smo si narisali mejo našega mesta, tukaj, kjer obiskujemo vrtec – Radlje ob Dravi. Nato smo označili strani neba in pričeli potovati proti glavi kokoške – se pravi proti vzhodu, kjer smo si ogledali kurente in preverili, če štorke gnezdijo.

Nato smo se spustili dol proti jugu, kjer smo si privoščili oddih v termah Čatež. Odpravili smo se naprej, kjer smo obiskali kočevskega medveda, Martina Krpana, Petra Klepca, solinarje in lipicance.

V notranjosti Slovenije smo obiskali glavno mesto, se sprehodili ob Ljubljani, prečkali zmajski most in se okrepčali na Prešernovem trgu ob spomeniku. Pot smo nadaljevali do arheološkega parka Divje Babe, kjer smo poslušali čudovito glasbo, ki je prihajala iz neandertalčeve piščali.

Ko smo si z zvoki pobožali dušico, smo se odpravili na najvišji vrh – Triglav in si ogledali Kekčeve ukane.

Pod goro Peco smo skušali prebuditi kralja Matjaža, a ker nam ni uspelo, smo se odpravili v Radlje ob Dravi, kjer stoji naš vrtec.

Za vsak kraj, kjer smo raziskovali in se seznanjali z znamenitostmi sem pripravila slikovno kartico in jo opremila z magnetom. Vsaka je imela drugačno obliko. Kartico sem v kraju, kamor je spadala obrisala, tako smo dobili neke vrste sestavljanke, saj ko so se otroci samostojno igrali, so vedeli, kam kaj spada. Menim, da bi bile v nasprotnem primeru kartice kjerkoli in ne tam, kjer spadajo.

3.5.6.1 Pravljice

Podrobneje smo spoznali pravljico Petra Klepca, kratko poved o Martinu Krpanu in legendo o Kralju Matjažu. Uredila sem film o kurentovanju, kako in kje gnezdijo štorke, o lipicancih, človeški ribici in solinarstvu. Zanimivo je bilo videti, ki so se otroci igrali v peskovniku in so gradili Postojnsko jamo. Pesek, ki je bil okoli peskovnika, so pometali in se igrali, da so solinarji. Tako dobiš potrdilo, da delaš prav in si na pravi poti.

Te aktivnosti so otrokom pomagale poglobiti znanje o Sloveniji in njeni kulturi, hkrati pa so vidno uživali v procesu učenja. Skozi igro so spoznavali Slovenijo in njene znamenitosti. Aktivnosti, ki smo jih izvedli v vrtcu, so bile izjemno uspešne. Otroci so z veseljem sodelovali in se skozi igro naučili veliko novega o Sloveniji. Integracija različnih učnih področij je

pripomogla k celostnemu razvoju otrok, hkrati pa je bilo učenje zanimivo in zabavno. Naši mali raziskovalci so pokazali veliko zanimanja za spoznavanje svoje domovine, kar je tudi naša največja nagrada.

3.5.6.2 Različne aktivnosti

Risanje obrisa Slovenije na magnetno tablo je bil odličen začetek. Otroci so skozi pogovor in opazovanje prišli do zaključka, da Slovenija spominja na kokoško, kar je bila odlična asociacija za nadaljnje raziskovanje. S tem smo otrokom omogočili, da so si lažje zapomnili obliko države. Igranje v peskovniku, kjer so otroci gradili Postojnsko jamo in se igrali solinarje, je bilo dokaz, da so resnično razumeli in uživali v učenju. Te igre so spodbujale njihovo ustvarjalnost in hkrati krepile motorične spretnosti.

3.5.6.3 Taktilna igra

Na kratko bom opisala potek taktilne igre VREME PO SLOVENIJI:

1. Včeraj zvečer je v Ljubljani začelo rahlo deževati (z razprtimi dlanmi s čvrstimi pritiski pomikamo po svojem telesu – po telesu drugega ali po hrbtu, kadar smo vsi v krogu).
2. V gorskem svetu – na Triglavu, kjer je snežna odeja že 40 cm, bo še tudi jutri naprej snežilo (s sklenjenimi prsti na obeh rokah rahlo rišemo majhne kroge – snežinke po svojem telesu – po telesu drugega ali po hrbtu, kadar smo vsi v krogu).
3. Sredi dneva so se oblaki v Postojni razpršili in nebo je obsijalo sonce s svojimi toplimi žarki (z razprtima rokama se rahlo dotikamo v sinhronih krogih po svojem telesu – po telesu drugega ali po hrbtu, kadar smo vsi v krogu).
4. V Lipici je deževje sprožilo številne zemeljske plazove (s pestmi rišemo spirale po svojem telesu – po telesu drugega ali po hrbtu, kadar smo vsi v krogu).
5. Kljub sončnemu vremenu je v Kopru pihala močna burja (s kazalcema rišemo dolge močne črte iz središča navzven po svojem telesu – po telesu drugega ali po hrbtu, kadar smo vsi v krogu).
6. Vreme je zagodlo marsikatero nevšečnost tudi drugod po državi. V Kočevju že tretji dan močno dežuje (s pestmi malo močneje udarjamo po svojem telesu – po telesu drugega ali po hrbtu, kadar smo vsi v krogu).
7. Ponekod, zlasti v Čatežu meteorologi opozarjajo na nevarnost toče (s prsti močno udarjamo po svojem telesu – po telesu drugega ali po hrbtu, kadar smo vsi v krogu).
8. Na Ptujju se je oblačnost zadrževala večji del dneva, popoldne pa so nebo prekrili težki deževni oblaki nimbostratusi (z razširjenimi in stegnenimi prsti rišemo velike vijuge po svojem telesu – po telesu drugega ali po hrbtu, kadar smo vsi v krogu).

9. V noči na četrtek pričakujemo, da se bodo po vsej državi razširile močne padavine, v Črni na Koroškem tudi kot nevihte (z dlanmi malo močneje udarjamo po svojem telesu – po telesu drugega ali po hrbtu, kadar smo vsi v krogu).
10. Jutri nas torej v Radljah ob Dravi čaka deževen dan, zato ne pozabite na dežne škornje in dežnike. Prijeten dan še naprej (s komolci počasi rišemo črte po svojem telesu – po telesu drugega ali po hrbtu, kadar smo vsi v krogu).

3.5.6.3.1 Analiza

Taktilna igra "Vreme po Sloveniji" je bila zelo učinkovita v poskusu razvijanja taktilnih občutkov, kot sta dotik in ritem, hkrati pa je bila eden izmed zelo uspešnih pristopov pri vključevanju sensorike v naloge učenja slovenskih znamenitosti.

Vizualizacije na stenah v igralnici, ki smo jih naredili skupaj z otroki, so omogočile stalno prisotnost igre v prostoru in spodbudile otroke, da se tega tudi sami lotijo. Otroci so se skozi dan z veseljem večkrat vračali k temu in se ob igri zabavali ter s tem ustvarjali vzdušje povezovanja in učenja z dotikom in gibanjem.

Pri igri, med jutranjimi gibalnimi minutkami, otrokom najprej pustimo, da taktilne vaje izvajajo sami na sebi, da lahko v svojem ritmu sami raziskujejo dotik in čutno stimulacijo. V nadaljevanju procesa smo vadili igre v parih ali krogih, ki so povečale zaupanje, povezanost in bližino. Mnogim otrokom je bilo med igrami všeč, pri nekaterih otrocih je igra gradila občutek za prostor in občutek telesne orientacije, v vseh primerih pa je obogatila razvoj motoričnih in socialnih spretnosti.

Cilj je bil v celoti dosežen, saj so lahko otroci na najlažji in otrokom najbolj prijazen način z doživljanjem smešnega in sproščujočega gibanja razvijali čutno zaznavanje, socialne veščine in seveda utrjevali svoje poznavanje Slovenije. Naučili so se tudi novih besed.

Prepričani smo, da smo na pravi poti in da bomo s takšnim načinom dela še naprej uspešno razvijali radovednost in ljubezen do učenja pri naših otrocih.

3.5.6.4 Potepanje po Sloveniji z medvedkom Lovrom

Igrali smo didaktično namizno igro Potepanje po Sloveniji z medvedkom Lovrom.

Z metanjem kocke in premikanjem figuric po igralni plošči smo spoznavali in utrjevali že znano o Sloveniji. V kompletu so tudi kartice z odgovori različnih težavnostnih stopenj. Otroci so se to radi igrali, saj so veliko znali. Ker je kartic precej – okoli 50, sem izbrala najprej tiste, katere

so se navezovala na našo magnetno tablo in kartice. Ko so otroci znali odgovoriti na vsa vprašanja, sem kartice dodajala, tako smo spoznali še več znamenitosti in zanimivosti o Sloveniji. Tako smo šli od lažjega k težjemu.

Didaktična namizna igra "Potepanje po Sloveniji z medvedkom Lovrom" je bila vključena v naše dejavnosti kot način za poglobljanje znanja o Sloveniji na zabaven način. Z uporabo kartic z vprašanji različnih težavnostnih stopenj smo lahko prilagajali igro glede na predznanje otrok. Začeli smo z enostavnejšimi karticami, povezanimi z našo magnetno tablo in že poznanimi informacijami, nato pa postopoma prehajali na zahtevnejša vprašanja. Ta strukturiran pristop je omogočil otrokom, da so se učili korak za korakom in sočasno krepili že usvojeno znanje.

Otroci so se igre zelo radi igrali, saj jim je ponujala priložnost, da pokažejo svoje znanje. Metanje kocke in premikanje figuric po igralni plošči je v igro vneslo element sreče, kar je prispevalo k dodatnemu vznemirjenju in motivaciji. Ko so otroci pravilno odgovorili na vprašanja, so bili ponosni nase, kar je še povečalo njihovo željo po igranju in učenju.

Nekaj prednosti uporabe igre:

1. Postopno učenje: Igra omogoča postopno učenje, saj otroci najprej obdelajo lažja vprašanja in nato prehajajo na težja. To krepi njihovo samozavest in jih motivira za nadaljnje učenje.
2. Interaktivnost: Metanje kocke in premikanje figuric po igralni plošči je zabavno in vključuje elemente presenečenja, kar ohranja zanimanje otrok.
3. Kognitivni razvoj: Igra spodbuja kognitivni razvoj, saj otroci razmišljajo, odgovarjajo na vprašanja in se spominjajo informacij.
4. Socialne veščine: Igra spodbuja socialne interakcije, saj otroci sodelujejo, se pogovarjajo in skupaj rešujejo izzive.

3.5.7 Moj kraj

Kraj, kjer obiskujemo vrtec se nahaja v državi Sloveniji. Veliko magnetno tablo sem opremila z večjimi polami belega papirja. Na sredino sem narisala naš vrtec v Radljah ob Dravi.

Le ta je bil izhodišče za določanje točk domov nas vseh v skupini. Otroci so že seznanjeni s stranmi neba in tudi na zemljevid našega kraja smo napisali V – vzhod in Z – zahod. Tako smo pričeli z označevanjem in določanjem, kje kdo živi. Otroci so od doma prinašali fotografije svojih domov, katere smo opremili z magneti in jih pritrdili na naš zemljevid.

Tako smo spoznavali, da so nekateri doma na vzhodni strani vrtca, drugi pa na zahodni strani. Orientirali smo se tudi po soncu - sonce vzhaja in sonce zahaja. Otroci so se veliko družili ob zemljevidu, se pogovarjali in raziskovali, kdo živi v bližini katerega prijatelja v skupini. Dodali

smo tudi trgovine, kot so Hofer, Merkator in Tuš, pošto, knjižnico, hrib Župank, vodni park Reš ter banko.

3.5.7.1 Spomin

Naredila sem spomin na način, da je par predstavljal dom otroka ter fotografija otroka. Odlično jim je šlo, saj so se veliko družili ob zemljevidu, kjer smo imeli fotografije naših domov. Radi so se igrali spomin, saj je bilo to nekaj, kar predstavlja njih – ob igri so vidno doživljali ugodje in navdušenje.

Tudi zemljevid našega kraja na A3 podlagi smo naredili. Na točkah, kjer je kdo doma, je bila fotografija otroka in vzgojiteljic. Odpravljali smo se na sprehode, se orientirali in iskali naše domove. V vrtcu smo se dogovorili, ali gremo na vzhod ali na zahod, ter določili, do katerih domov gremo. Vedno sta bila dva, ki sta vodila pot. Če sta rabila pomoč, smo se vsi skupaj posvetovali in si pomagali.

3.5.7.2 Ustvarjanje zemljevida

Vključitev praktičnih in interaktivnih dejavnosti, kot je ustvarjanje zemljevida našega kraja, je otrokom omogočila boljše razumevanje njihovega okolja in lastne umeščenosti v njem. Tak pristop je spodbudil njihovo sodelovanje, pogovor in občutek pripadnosti skupnosti.

Zemljevid našega kraja, na katerem so otroci označevali svoje domove in druge pomembne lokacije, je postal osrednji didaktični pripomoček. Ta dejavnost je imela več pozitivnih učinkov:

- **Povezovanje z okoljem**

Otroci so s prinašanjem fotografij svojih domov in označevanjem teh na zemljevidu poglobljali svoje poznavanje kraja, kjer živijo. Spoznali so, kje se nahajajo domovi njihovih prijateljev, kar je povečalo občutek povezanosti in pripadnosti skupnosti.

- **Učenje orientacije**

Dejavnosti, kot so označevanje strani neba in orientacija po soncu, so otrokom pomagale razumeti osnovne koncepte geografije in orientacije. Otroci so se naučili, kaj pomeni vzhod in zahod, in kako se orientirati glede na sonce. To znanje so nato uporabili pri raziskovanju zemljevida in odkrivanju lokacij v svojem kraju.

- **Aktivno učenje**

Otroci so se veliko družili ob zemljevidu, se pogovarjali in raziskovali, kdo živi v bližini katerega prijatelja. Ta pristop je spodbujal socialne veščine, sodelovanje in komunikacijo med otroki.

3.5.7.3 Didaktične igre

Dopolnitev usvajanja teme z didaktičnimi igrami, kot je spomin z domovi in fotografijami otrok, je še dodatno okrepil znanje in povezanost med otroki. S pomočjo igre spomin so otroci ne le izboljšali svoje kognitivne sposobnosti, temveč tudi poglobili svoje poznavanje prijateljev in njihovih domov.

Sprehodi in raziskovanje kraja v praksi so otrokom omogočili, da svoje znanje uporabijo v realnem okolju.

Določanje poti in orientacija med sprehodi sta bila praktična načina za utrjevanje znanja in razvijanje samostojnosti pri orientaciji.

Celoten pristop je bil zelo uspešen, saj je združil praktične, interaktivne in didaktične metode učenja. Otroci so pridobili številna nova znanja o svojem kraju, razširili svoje geografsko in socialno razumevanje ter razvijali pomembne veščine orientacije in sodelovanja. Dejavnosti so bile zasnovane tako, da so otroci v njih aktivno sodelovali, kar je povečalo njihovo motivacijo za učenje in raziskovanje.

3.5.7.4 Gibalne aktivnosti

Veliko krat smo se skozi zgodbo Potovanje po domačem kraju tudi dobro razgibali ter se seznanjali z gibalnimi elementi. Potekalo je na način:

Pred vrtcem se zberemo in vzamemo svoje kolo ter se odpeljemo skozi mesto Radlje do Županka (Vožnja kolesa- ležanje na hrbtu, noge dvignjene in pokrčene, izmenično gibanje leve in desne).

Ker je na Župank zelo strm klanec morajo otroci dodatno bolj intenzivno gibati z nogami, pri tem jih vzpodbujamo, da vztrajajo, saj bodo kmalu na cilju.

Ko prispemo na Župank si ogledamo pogled na naše mesto Radlje in si malo odpočijemo.

Po ogledu se odpravimo nazaj do Vodnega parka Reš. Ker gremo po klancu navzdol, se kotalimo.

Na vodnem parku se odločimo, da gremo plavat v bazen, da se ohladimo. (Plavanje- ležanje na trebuhu. Roke in noge se istočasno iztegnejo in pokrčijo).

Po plavanju odidemo do čolnarne. Do čolnarne je visoka trava, ki jo moramo prehoditi (dvigovanje nog- noge pokrčimo in jih visoko dvigujemo).

V čolnarni se usedemo v čoln, kjer bomo veslali do elektrarne Vuhred (se usedemo eden za drugim, noge so rahlo pokrčene, zgornji trup telesa nagnemo naprej istočasno roke iztegemo in skrčimo nazaj).

Po ogledu elektrarne čoln pospravimo in se s samokolnicami odpeljemo nazaj v vrtec (premikanje s pomočjo rok, trup je dvignjen od podlage, noge so v zraku, katere drži drugi otrok – se izmenjujejo).

Naša aktivnost "Potovanje po domačem kraju" je bila zasnovana tako, da otroci skozi gibanje in igro spoznavajo različne gibalne elemente ter hkrati raziskujejo svoj domači kraj Radlje ob Dravi. Aktivnosti so bile izvedene v obliki zgodbe, kar je prispevalo k večji vključenosti in zanimanju otrok.

3.5.7.5 Pridobljena znanja

Pa pogledjmo po točkah, kaj so otroci pridobili

1. Zbiranje pred vrtcem in začetek potovanja:
 - Otroci so se pred vrtcem zbrali in se pripravili na potovanje s svojimi namišljenimi kolesi. S tem smo začeli z aktivnostjo, ki je vključevala ležanje na hrbtu, dvigovanje nog in simulacijo vožnje s kolesom. Ta vaja je pomagala pri razvoju mišic nog in koordinaciji.
2. Vzpon na Župank:
 - Otroci so simulirali vožnjo po strmem klancu z intenzivnejšim gibanjem nog. To jih je spodbujalo k vztrajnosti in premagovanju fizičnih izzivov.
3. Počitek in ogled Radelj:
 - Ko smo prispeli na vrh Županka, smo si vzeli čas za ogled mesta in kratek počitek. To je omogočilo otrokom, da se sprostijo in občudujejo svoj domači kraj iz nove perspektive.
4. Kotaljenje navzdol:
 - Pot nazaj smo nadaljevali s kotaljenjem, kar je bilo zabavno in sproščujoče. Otroci so se pri tem naučili nadzorovati svoje telo med gibanjem po klancu navzdol.
5. Plavanje v bazenu:
 - Obiskali smo Vodni park Reš, kjer so otroci simulirali plavanje. Ležali so na trebuhu, iztegovali in pokrčili roke ter noge. Ta vaja je prispevala k razvoju mišic celega telesa in koordinaciji gibov.
6. Prehod skozi visoko travo:
 - Na poti do čolnarne so otroci simulirali hojo skozi visoko travo z dvigovanjem nog visoko. To je okrepilo njihove noge in izboljšalo ravnotežje.
7. Veslanje v čolnu:
 - Otroci so se usedli eden za drugim in simulirali veslanje, kar je spodbudilo sodelovanje in koordinacijo gibov zgornjega dela telesa.
8. Vožnja s samokolnicami:
 - Potovanje smo zaključili z vožnjo s samokolnicami, kjer so otroci premikali svoje telo s pomočjo rok, medtem ko je drugi otrok držal njihove noge. Ta vaja je bila odlična za razvoj moči rok in koordinacijo.

3.5.7.6 Opazovanja in ugotovitve:

- Sodelovanje in socialne veščine:

- Otroci so se med aktivnostmi učili sodelovanja, delitve nalog in medsebojne podpore. To je prispevalo k razvoju socialnih veščin in krepitvi prijateljskih vezi.
- Razvoj telesnih sposobnosti:
 - Različne gibalne aktivnosti so prispevale k razvoju motoričnih sposobnosti, koordinacije, moči in vzdržljivosti. Otroci so skozi igro spoznavali različne gibalne elemente in se naučili, kako se premikati na različne načine.
- Spodbujanje radovednosti in raziskovanja:
 - Otroci so skozi zgodbo in gibalne aktivnosti spoznavali svoj domači kraj. To je spodbudilo njihovo radovednost in željo po raziskovanju ter boljše razumevanje okolja, v katerem živijo.

3.5.7.7 Potovanje po domačem kraju

Aktivnost "Potovanje po domačem kraju" je bila izjemno uspešna pri spodbujanju telesne aktivnosti, socialnega sodelovanja in radovednosti otrok. Otroci so bili navdušeni nad igro in gibanjem ter so se veliko naučili o svojem domačem kraju. Nadaljevali bomo s podobnimi dejavnostmi, ki bodo otrokom omogočale celostni razvoj in veselje do gibanja in raziskovanja sveta okoli njih.

3.6 Kroženje vode v naravi

Pri projektu kroženje vode v naravi smo natančneje spoznali vode na planetu Zemlja, oblake na planetu Zemlja, vetrove na planetu Zemlja in mavrico. Seznanili smo se, da so za kroženje vode potrebni naslednji glavni naravni elementi, kot so sonce, vode na planetu Zemlja, oblaki, padavine. Da pa kroženja vode nismo zaključili s temi podatki, smo se podali v raziskovanje voda na tem planetu, nizkih oblakov, padavin, vetrov, sonca in posledičnega pojava nekaterih od teh elementov – mavrice.

3.6.1 Izdelovanje didaktičnih igrač

Vsak otrok si je izdelal didaktično igračo, ki prikazuje kroženje vode v naravi. Maketa je razdeljena na tri dele.

1. del:

- sonce greje rastline in vodo (iz folije so otroci oblikovali geometrijsko telo kroglo, jo pobarvali z rumeno akrilno barvo ter narisali rdeče pegice. V kroglo smo potisnili in zalepili leseno palčko).
- drevo so otroci skupaj s starši izdelali doma,

- okoli drevesa so lepili majhne kamenčke, kateri predstavljajo zemljo,
- vode (oceani, morja, reke ...) smo prikazali z modro volno.

2. del:

- v tem delu se zgodi strašna čarovnija, in sicer podlago smo premazali z mekol lepilom in jo posuli s čarobnim prahom.
- otroci so iz kosmatenih žic oblikovali spiralo, katera ponazarja izhlapevanje vode.
- nad žicami so oblaki stratokumulusi iz polnila.

3. del:

- podlago smo prekrili s travo in lužami (zelena volna in modri kamenčki).
- nad lužami in travo je oblak Nimbostratus, iz katerega dežuje.

Ko so končali, so mi opisali kroženje vode in dobili nalogo, da to opišejo tudi doma. Odzivi staršev so zelo pozitivni.

3.6.1.1 Analiza

Zasnovali in izvedli smo projekt kroženja vode. Otroci so s pomočjo maket in novih didaktičnih igrač pridobili jasnejšo predstavo o tem, kako poteka kroženje vode v naravi. Imeli so priložnost, da so svoje znanje predstavili staršem, s čimer smo dodatno okrepili njihovo samozavest in zaupanje v njihove sposobnosti. Na ta način smo še bolj približali naravne pojave otrokom, saj so videli, kako poteka kroženje vode.

3.6.2 Vode na planetu zemlja

Zgodbo, ki jo je napisala naša vzgojiteljica Mojca Potočnik, smo podrobneje spoznali. Govori o kapljici, ki potuje in se zliva v potoke, jezera, slapove, reke, morja vse do oceana. Skozi pripoved so otroci spoznavali vode. Tekoče, stoječe, padajoče, sladke, slane, male, velike, hitre, počasne, tihe, hrupne. Ker so otroci imeli že pred seznanitvijo pravljice kar nekaj znanja o vodah, o njih smo si ogledali tudi film. Menim, da jim je bilo razumevanje in predstavljanje voda zaradi tega lažje. Kot sem omenila, smo se seznanili z vodami, kot so:

- Stoječe vode (luža, ribnik, jezero).
- Tekoče vode (curek, potok, reka, morje, ocean).
- Sladke (luža, curek, potok, reka, slap, gejzir).

- Slane (morja in oceani).

3.6.2.1 Izdelovanje makete

Skupaj z otroki smo si naredili, ustvarili, zgradili maketo, ki smo jo poimenovali Od kapljice do oceana. Iz poliuretanske pene smo najprej naredili našo najvišjo goro Triglav. Ko se je pena strdila, smo oblikovali majhne kapljice ter izrezali struge, kjer bodo tekli potoki. Z žico smo si vzeli mero za potoke ter nanjo stisnili peno. Ko so se tudi potoki strdili, smo jih še malo obrezali, da so pasali v struge. Na vznožju gore je tudi slap. Nato smo si zarisali, kje bosta tekli reka Drava in reka Donava. Zarisali smo še Črno morje in ocean. Na ta načrt smo stisnili peno. Ko je bilo vse strjeno, smo se lotili barvanja. Na maketo smo umeščali tudi živali in rastline (orel, gams, planika, ribe, delfin, morski pes, hobotnica, morski konjiček, sinji kit). Ker smo se naučili tudi deklamacijo Vodna romanca (Andrej Rozman Roza), ki govori o Povodnem možu in morski deklici, ki se zaljubita in živita tam, kjer se steka v slano morje sladka reka, sta dve deklici narisali ta dva lika, ju izrezali, jaz pa sem ju splastificirala in opremila s palčko. Tudi ta dva sodita v vode. Igra je narejena tako, da jo lahko otroci razstavljajo in sestavljajo.

Upam si trditi, da smo v celoti usvojili cilj kroženja vode v naravi. Ta cilj smo dosegali skozi različne dejavnosti. Naredili smo si maketo od kapljice do oceana (gora, na kateri se spomladi začeta taliti sneg in led, pojavijo se prve kapljice. Pridemo do izvira, ki se steka v potok, le ta v reko, reka v morje, morje v ocean). Ob maketi smo dodali drevo z listi, nad drevesom pa sonce. Dodali smo še navpične puščice obrnjene navzgor, katere ponazarjajo izhlapevanje vode. Iz poliuretanske pene smo oblikovali velik oblak, na katerega smo nalepili polnilo - sinteks, ter dodali kapljice – dež, sneg, točo. Tako smo krog zaključili. Tudi na magnetni tabli je podobna didaktična igra, ki uprizarja kroženje vode. Ko smo bili v naravi - najpogosteje v gozdni igralnici in je močno sijalo sonce, sem otroke vprašala, kaj se dogaja z vodo, ko tako močno sije sonce (voda izhlapeva).

Pogledali smo si risanko o kroženju vode in naredili naravoslovni poskus kroženje vode oziroma izhlapevanje vode.

3.6.2.2 Vključevanje matematike

Tudi pri področju matematike nam je še kako prav prišla maketa, ki smo si jo naredili iz poliuretanske pene. Narejena je tako, da jo lahko otroci razstavljajo, sestavljajo in tako so na vrhu naše najvišje gore Triglav kapljice. Kapljica je najmanjša oblika vode. Sledi curek oziroma izvir. Za curkom je že večja voda - potok. Potok se izliva v velike vode - reke, reke v večja morja,

morja pa v največje oceane. O tem zaporedju smo si ogledali realni film iz narave, katerega sem sestavila sama. V Stop motion studiu pa sem ustvarila animirani film Od kapljice do oceana. Ustvarjen je iz barvnih majhnih kamenčkov z dodatkom klasične glasbe. Le ta sprva od otrok zahteva veliko mero domišljije in koncentracije – kasneje ga otroci vzljubijo. Otroci so po prvem predvajanju želeli še in še in prišla sem do zaključka, da je to umetnost in umetnost je nekaj lepega za oči, ušesa in dušo.

Naučili smo se pesmice Zakaj se Zemlja vrti - Zlatka Levstek. Za pesem sem naredila v programu PPT tudi vizualno podporo. Pesem smo peli na poti do GI (gozdna igralnica), v GI, na poti do vrtca, ko po kosilu čistimo igralnico jo pojemo, skratka vsepovsod in vsak trenutek. Govori pa o tem, da Zemlja ni vrtiljak, a se vseeno vrti, da imamo pol dneva mrak pol dneva sonce in da se zaradi vrtenja menjajo tudi letni časi. Tako tudi spoznamo, da imamo letne čase.

3.6.2.2.1 Analiza

Pri uporabi makete "Od kapljice do oceana", smo vključili matematične koncepte v smislu velikosti, zaporedja in primerjave. Skozi proces sestavljanja in razstavljanja je bil otrokom opredeljen proces prehajanja vode iz enega stanja v drugega, od najmanjše kapljice do največjega oceana.

S pomočjo aplikacije Stop Motion Studio sem naredila animacijo o načinu kroženja vode na Zemlji, kar je bilo otrokom zelo zanimivo. Majhni barvni kamni so prikazovali tok vode v animaciji, s klasično glasbo v ozadju, ki je ustvarjala stabilno vzdušje, je ohranjala otroke osredotočene in še vedno izvajala njihovo ustvarjalnost. Sprva so morali otroci pozorno poslušati film, pri ponavljanju pa so postajali vedno bolj aktivni – s čimer se je potrdila umetnost in pozitiven vpliv na zaznavanje in čutila otrok. Druga pesem, pod naslovom " Zakaj se Zemlja vrti?" avtorice Zlatke Levstek, je prinesla še več zanimanja v naše dejavnosti.

Otroci so sodelovali v procesu in med ustvarjanjem makete »Od kapljice do oceana« so lahko razumeli, kakšni procesi se odvijajo v naravi, še posebej kroženje vode. S tem projektom so razvili svojo prostorsko domišljijo in spoznali naravne tvorbe, kot so reke, gore, morja in oceani. Med procesom ustvarjanja makete smo vključili tudi živali in rastline, da so bili otrokom predstavljeni tudi različni vodni ekosistemi, kar je prineslo občutek spoštovanja do različnih vrst v naravi.

Otroci so z navdušenjem ustvarjali Povodnega moža in morsko deklico iz pesmi »Vodna romanca«. Ker je maketo mogoče razstaviti in ponovno sestaviti, smo otrokom dali še eno didaktično igračo, s katero raziskujejo vodo in njene značilnosti, hkrati pa omogoča igro.

3.6.3 Oblaki na planetu zemlja

Zadali smo si kar zahtevno nalogo, in sicer, da otroci poimenujejo tri nizke oblake. To so Nimbostratus, Stratokumulus in Stratus. Seveda smo brali pravljico o oblakih, ki jo je napisala naša pripravnica Klara, h kateri sem jo tudi sama spodbudila. Izmišljali smo si razne kratke zgodbe, kako otroci igr. 7 skočijo s planeta Jupiter in pristanejo na nizkih oblakih. Ko smo bili na proste, smo opazovali oblake in se o njih pogovarjali.

3.6.3.1 Učenje skozi igro

Igrali smo se igro »dež in sonce«, ki smo si jo sami izmislili. Otrokom sem rekla: "Bežite, bežite, veter prinaša Nimbostratus, dež napovedujejo." In otroci so se skrili pod drevesa, grmovja... nato sem rekla: "Pridite otroci, veter je pripihal Stratokumuluse in sonce je posijalo. Vreme se ne bo spremenilo.« Tako in na še več načinov, kot jaz pravim "mimogrede" smo poimenovali oblake in otroci so si razširili besedišče za tri težke a pomembne besede. Oblake smo si tudi izdelali in jih obesili pod strop ter jim pripisali imena.

3.6.3.2 Učenje skozi gibanje

V telovadnici smo izvedeli vadbeno uro, katero smo opremili z vizualno podporo – oblaki. Skakali smo po oblakih. Pričeli smo z enonožnim poskokom, kateri je bil nežen, saj smo skakali po stratokumulusih, kjer je prisotno tudi sonce. Nadaljevali smo s sonožnimi poskoki. Skakali smo po stratusih, iz katerih rosi. Otrokom skoki niso delali težav. Tudi pri skoku v višino, kjer smo uprizarjali strašne nimbostratus otrocki, niso imeli večjih težav. Manjše težave zaradi strahu so imeli nekateri pri skoku v globino. Ob prijemu za roko so se počutili varno in ob koncu vadbene ure tudi ta strah premagali. Sprva so imeli možnost skočiti v globino z manjše višine. Skoke urimo tudi v naravi pri različnih igrah, predvsem v gozdni igralnici, saj nam le te omogoča in sam po sebi ponuja teren.

3.6.3.2.1 Analiza

Otroci so skozi vadbene urice pridobivali na motoričnih sposobnostih, ravnotežju in koordinaciji. Pri skakanju po oblakih so spoznavali različne vremenske pojave, kar smo še dodatno podprli z vizualnimi vsebinami in jim pomagali pri povezovanju gibanja in naravnih pojavov. V telovadnici smo vključili še dodatne izzive, kot so skoki iz višine, kjer so otroci premagovali strah in krepili samozavest. Ko smo vključili še naravo, našo gozdno igralnico, smo omogočili naravno gibanje in prilagajanje naravnemu terenu, kar razvija občutek za prostor ter varnost pri gibanju v naravi.

3.6.3.3 Labirint

Tudi matematično igro labirint smo reševali. Labirint je imel zgodbo, in sicer:

Otroci iz igr. 7, ki so na sliki labirinta, morajo pred Nimbostratusi, ki prinašajo dež, pobegniti v bivake, ki jih imamo v gozdni igralnici. Otroci so najprej s prstom prešli pot, nato so jo začrtali s flomastrom. Pot labirinta je bila prilagojena starosti otrok, ki je precej enostavna. Pri reševanju labirinta so se otroci zabavali, saj so videli sebe na sliki in zraven komentirali, da morajo pohiteti, da jih dež ne bo zmočil.

3.6.3.3.1 Analiza

S tem smo razvijali prostorsko orientacijo, fino motoriko in strateško mišljenje. Ko smo jim prikazali slike sebe, so dobili še dodatno motivacijo, saj so se prepoznali in se še bolj vključili v dogajanje.

Igra je vsebovala elemente naravnega sveta – beg pred nimbostratusi – kar je prispevalo k otrokovemu razumevanju vremena in naravnih pojavov. Izziv, da “pohitijo pred dežjem,” je bil še en zabaven element, ki je spodbujal hitrejše razmišljanje in odzivanje.

3.6.4 Vetrovi na planetu zemlja

Podrobneje smo spoznali Zgodbo o vetru Nade Križnar. Pravljica govori o Južnem vetru, ki hladi drevesa in jih ščiti pred soncem. S seboj prinaša oblake - Nimbostratus, da zalijejo zemljo in namočijo drevesa. A nekega dne mora na obisk k svojim sinovom. Obljubil je, da bo odšel v petek in se vrnil v nedeljo. A ga ni bilo - dalj časa se ni vrnil. Drevesa so ga čakala in sonce jim je posrkalo iz njih vse življenjske sokove. Tudi struga potoka se je izsušila. Naposled le pride in ko je videl svoja drevesa je bil žalosten. Karkoli je naredil, nič ni pomagalo, zato je poklical na pomoč svojega brata - Severni veter. Ta je bil mrzel in s seboj pripihal oblake s severa, ki so pokrajini dali sneg. Brat mu ni znal pomagati, zato je odšel. Jug se je ulegel na oblake in za nekaj časa zaspal. Ko se je zbudil, je videl, da so si njegova drevesa že čisto opomogla. A prišel je čas, ko se mu je ponovno stožilo po njegovih sinovih...Skozi pravljico smo spoznali in dobili potrditev, da je veter še kako pomemben naravni element pri kroženju vode, saj raznaša oblake po nebu.

3.6.4.1 Analiza

Vpliv je imela pravljica "Zgodba o vetru". Učinkovito je razvijala otrokovo razumevanje naravnih procesov. Še posebej kroženje vode v naravi. Skozi zgodbo so spoznavali pomen

vetra, saj ima pomembno vlogo - hladi drevesa in ščiti naravo pred sončno vročino, zagotavlja pa tudi enakomerno porazdelitev dežja s premikanjem oblakov.

Zgodba je pri otrocih vzbudila čustveno povezanost z naravo. Našli so veselje tudi v tem, da je narava znova oživila, ko je zapihal veter.

Otroci so zgodbo razumeli, spoznali so, kako veter pravzaprav raznaša oblake. To prispeva h kroženju vode, kar je bilo pomembno novo spoznanje, tako so otroci tudi izvedeli, da veter igra vlogo pri gibanju vode. Pravljičica jim je pomagala povezati svoje izkušnje s temi novimi informacijami.

3.6.4.2 Izdelovanje lovilcev vetrov

Otroci so si ustvarili, oziroma izdelali lovilec vetra, ki ga bodo doma izobesili na balkon ali teraso. Ko bo zapihal veter, jih bo na to opozoril ta lovilec, saj so okrašeni tudi z manjšimi kraguljčki, ki ob premiku zacingljajo. Otroci so od doma prinesli plastenko, na katero so lepili barvne kvadrate, ki so si jih predhodno narezali iz krep papirja. V lesene kroge smo zvrtili luknje, v katere so otroci nanizali zelo tanke vrvice, na le te pa perlice in kraguljčke. Vse to smo z debelejšo vrvico napeljali v plastenko. To delo je od otrok terjalo veliko mero natančnosti in potrpežljivosti. Nastali so čudoviti lovilci vetrov.

3.6.4.2.1 Analiza

Izdelava lovilcev vetra je otrokom omogočila razvoj ročnih spretnosti, saj je njihova izdelava zahtevala sestavljanje. To je vključevalo stvari, kot je nanašanje krep papirja na steklenice, nizanje perlic in kroglic na tanke niti. Ta dejavnost je izboljšala motorične sposobnosti otrok.

Lovilci vetra so otrokom vzbujali tudi ponos. Ustvarili so nekaj trajnega, kar bi lahko uporabili tudi doma. Zvok kroglic, ki se sliši v vsakem vetru, jih bo veselil doma. Vpliv vetra bodo opazovali tudi skozi igre in lastne izdelke.

3.6.4.3 Urejanje igralnice z vetrovi

Kot ekipa, smo si skupaj izdelali vetrove, ki smo jih obesilo pod strop. Izdelali smo burjo, ki piha večinoma zelo močno in povzroča tudi škodo. Vetru smo dodali vizualni karakter "hudega in močnega". Naslednji veter, ki smo ga izdelali je bil Fen. Le ta piha tudi po naši Dravski dolini

in večinoma ni tako močan kakor kraška burja, zato smo mu dali "manj grozen videz karakterja". Tretji, ki smo ga skupaj izdelali je bil Tornado. Za vse tri smo uporabili ogrodje (večje plastične steklenice) in žico, ki smo jo oblikovali v večji "lijak". Vsa tri ogrodja smo prelepili s polnilom, ki je podoben vati.

3.6.4.3.1 Analiza

Skupinsko ustvarjanje različnih vrst vetrov je otrokom omogočilo bogato razumevanje značilnosti vetrov, tudi njihovega vpliva na okolje. Otroci so ustvarili burjo, fen in tornado in skozi ustvarjalni proces pridobili razumevanje moči in edinstvenosti teh naravnih pojavov.

To smo izpostavili tudi skozi njihove »like«. Burja je bil močna in strašna, fen je malo bolj miren, tornado pa je zelo nepredvidljiv. Izdelovanje teh je od otrok zahtevalo potrpljenje in sodelovanje. To je okrepilo ekipni duh in njihovo vztrajnost.

Vetrovi, ki visijo s stropa, so postali pomemben vizualni element, ki otrokom omogoča stalno vključevanje z naravoslovnimi vsebinami.

Otroci so se seznanili in spoznali z vetrovi:

- FEN, ki piha tudi po naši Dravski dolini. Lahko piha šibko ali močno. Hladno ali toplo.
- BURJA piha močno na Krasu. Ruva drevesa, prevrača avtomobile odkriva strehe.
- JUGO piha zelo močno in močno razburka morje.
- TORNADO je močan nevihtni veter vrtinčaste oblike ki ruši vse kar mu pride na pot - je večinoma uničevalen veter.

Ogledali smo si filme o vetrovih ter animirano risanko. Pogovarjali smo se o pozitivnih lastnostih vetra (raznaša semena, suši perilo, proizvaja elektriko, jadramo z vetrom, spuščamo zmaje, nas v vročih dneh ohladi ...) in negativnih lastnostih vetra (ruva drevesa, odkriva strehe, prevrača avtomobile, širi požar ...). Naredili smo si tudi plakat s pozitivnimi in negativnimi lastnostmi, kamor smo lepili sličice.

3.6.4.3.2 Analiza

Skozi raziskovanje vetrov so otroci razvijali razumevanje. Razumeli so moč in raznolikost vetrov ter njihove učinke. Te učinke najdemo v naravi in človekovem okolju. Opazovali so

pojave - burjo, fen in tornado. Ocenili so, kako se ti vetrovi spreminjajo po moči, smeri in vplivu. Pri tem smo vključevali filme in animirane risanke, s katerimi smo pomagali otrokom vizualizirati dogodke. Ta vizualizacija je sprožila njihovo zanimanje in debatiranje.

Naredili smo tudi plakat, ki ločuje pozitivne in negativne lastnosti vetra. Otroci so sodelovali pri raziskavi in vizualno predstavili svoje ugotovitve. Dejavnosti so spodbudile k poglobljenemu razmišljanju o naravnih pojavih. Razmišljali so tudi o vlogi pojavov v našem življenju.

3.6.5 Mavrica

3.6.5.1 Pravljica Hiša gospoda Marčimarja

Podrobneje smo spoznali pravljico Sabine Vostner Hiša gospoda Marčimarja. Gre za pravljico o gospodu Marčimarju in njegovi pravljичni hiši s streho iz pisanega papirja mavričnih barv, v kateri živijo še preostali stanovalci, ki si ob večerih pripovedujejo pravljice. Le te so v celotno okvirno zgodbo umeščene v krogotoku letnih časov, in vsaka pravljica odraža enega izmed letnih časov z vsemi njegovimi značilnostmi, kakor tudi življenjske zgodbe vsakega posameznika in barve pisane strehe. Pravljice se pripovedujejo ob dežju, mavrici, sončnem zahodu...kar pa smo ugotovili je to, da je g. Marčimar sedel pod zadnjo barvo mavrice - vijolično. Sama sem tu in tam dodala besedo mavrica v pravljico, da so otroci le to še intenzivneje dojemali. Po tej pravljici so otroci tudi likovno ustvarjali. Zanimivo je bilo, ko sem jim pravljico prvič prebrala. Dobili so navodilo, da zaprejo oči, se sprostijo in si vsak za sebe predstavljajo, kako izgleda gospod Marčimar. Otroci so ga različno opisovali, tudi da je to čmrlj, metulj ... Valentina pa je rekla, da je majhen mož z brado. Imela je prav. O pravljici smo se veliko pogovarjali in jo obnavljali tudi pred prehranjevanjem, med prehranjevanjem, o barvah mavrice, kako si sledijo, o Marčimarju, da je stal po vijolično barvo, ki je zadnja barva mavrice od zgoraj navzdol. Vsi otroci so jo temeljito in podrobno spoznali.

Tudi sicer smo izbirali in brali različne krajše zgodbe, odstavke iz leksikonov, enciklopedij in drugih knjig o mavrici in se o njej pogovarjali.

3.6.5.1.1 Analiza

Branje namišljene pripovedi "Hiša gospoda Marčimarja" je otrokom omogočilo globlje raziskovanje. Raziskovali so barve, letne čase in razvijali domišljijo, ob tem pa so uspešno podajali svoje ideje in občutke. Vse to so delali skozi umetniško ustvarjanje in osebno interpretacijo pripovedi. Rezultat je bila okrepljena ustvarjalnost in neodvisne misli. Ko so

zaprli oči in si predstavljali gospoda Marčimarja, so spoznavali pomen vizualizacije zgodb, njihova povezanost s pravljico pripovedjo pa se je krepila.

Razprave o barvah so se dogajale ob različnih dejavnostih, s tem smo združili umetnost in zgodbe. Ta izkušnja je pozitivno vplivala na njihovo razumevanje in znanje, povečala se je njihova sposobnost opazovanja. Pri učenju so se zanašali na slovarje in enciklopedije. Tako so pridobili ogromno znanja o pojavih.

Skozi dejavnosti in dialoge so vzpostavili občutek skupnosti. Ta občutek je bil ključnega pomena, bistven je za njihovo čustveno učenje. Združeval je različne izobraževalne metode; metode od pripovedovanja zgodb do umetniškega izražanja.

To je vsekakor pripomoglo k celostnemu razvoju otroka.

3.6.5.2 Likovno ustvarjanje – Hiša gospoda Marčimarja

Po pravljici Hiša gospoda Marčimarja so otroci tudi likovno ustvarjali. Belo podlago so pobarvali v barvah mavrice, nato so nanjo nalepili večji kvadrat, ki je služil kot ogrodje hiše in trikotnik, ki je služil kot streha. Kvadrat in trikotnik so predhodno narisali na večji papir tako, da so povezali pikice in ju iztrgali po črti. Nato so natrgali majhne barvne kvadratke in jih nalepili na trikotnik - streho. Nastali so čudoviti izdelki.

3.6.5.2.1 Analiza

Izdelali smo trganko, ki ni bila le orodje za piljenje likovne nadarjenosti pri otrocih, temveč sredstvo za izboljšanje fine motorike. Proces smo začel z otroki, ki so si predstavljali preproste oblike, to je spodbudilo njihovo sposobnost prostorskega predstavljanja. Naslednji korak je bilo povezovanje pik v kvadrat, sledil je trikotnik, to pa je izpililo njihovo razumevanje osnovnih gradbenih in geometrijskih konceptov.

Natančno odkrivanje oblik je zahtevalo koncentracijo in potrpežljivost, te veščine so bile bistvenega pomena za otroke, da razvijejo osredotočenost. Prav tako so gojili občutek koncentracije. Z dodajanjem majhnih kvadratkov v različnih barvah na streho so lahko izrazili svojo lastno ustvarjalnost, kar jim je pomagal razviti čut za estetiko.

Ni šlo le za spodbujanje ustvarjalnosti, ta naloga jim je dala tudi priložnost za učenje, učenje o barvah in oblikah. Njihovi končni izdelki so bili čudoviti, pokazali so njihovo delo in domišljijo. Prispevali so tudi k občutku dosežka, ki ga otroci pogosto čutijo.

Celoten proces je bil pomembna priložnost za socialno povezovanje. Otroci so lahko delali skupaj, delili so ideje, kar je bilo pomembno za njihov občutek skupnosti in sodelovanja.

Z umetniškim ustvarjanjem na podlagi pravljic so jih otroci bolje razumeli. Dojeli so vsebino in sporočilo zgodbe.

3.6.5.3 Urejanje igralnice – mavrica

Skupaj smo si ustvarili veliko mavrico v igralnici. Ko je bila pripravljena, smo naredili načrt. Dogovorili smo se, da bomo pasove od zgoraj navzdol opremljeni z:

- RDEČI PAS - zbiranje rdečih zamaškov,
- ORANŽNI PAS - odtisi dlani,
- RUMENI PAS - odtisi stopal,
- ZELENI PAS - trganka,
- MODRI PAS – zbiranje modrih zamaškov,
- VIJOLIČNI PAS – mečkanka.

Vsak otrok je odtisnil svojo dlan z oranžno tempera barvo in stopalo z rumeno tempera barvo. Vse smo izrezali, nato so jih nalepili na drugi pas in stopala na tretji pas mavrice od zgoraj navzdol.

Otroci so doma zbirali modre in rdeče zamaške, saj smo jih potrebovali za pasove mavrice. Tako smo se seznanili, da je tudi odpaden material lahko še kako odličen. Tudi hrbtno stran mavrice smo opremili z barvo. Odločili smo se za škropljenje mavričnih barv s čopiči. To je bil kar velik zaloga, a odlično nam je šlo. Igralnico nam krasi mavrica, ki je pika na i zraven planetov, oblakov, vetrov ... Da je mavrica še popolnejša, smo jo podaljšali tudi z barvnimi krep trakovi.

Tudi otroci iz drugih igralnic zelo radi pridejo in hodijo pod mavrico, kjer jih po glavi "pobožajo" barvni trakovi.

Veliko je risank in posnetkov na spletu o mavrici. Ogledovali smo si jih zelo pogosto in prišli do zaključka, da mavrica nastane na več načinov:

- ob slapovih,
- po dežju, ko posije sonce,
- ob škropljenju vode iz cevi.

Izvedeli in spoznali smo, da mavrica nastane v vodnih kapljicah v zraku (dež, rosa, megla, prš ...), ki nastane zaradi sončnih žarkov in se vedno pojavi na nasprotni strani od Sonca. Tako vemo, da so za pojav mavrice potrebni sonce in voda.

Tudi otroci iz drugih igralnic zelo radi pridejo in hodijo pod mavrico, kjer jih po glavi "pobožajo" barvni trakovi.

Zaradi mavrice v igralnici so otroci zlahka usvojili zaporedje barv od zgoraj navzdol. In kakor so prišli na hodnik, kjer smo imeli razstavo likovnih izdelkov, so se vedno ustavljali in komentirali zaporedje barv. Velikokrat jo vidimo na kakšnih oblačilih otrok. Vedno smo preverili, če je pravo zaporedje in če so prave barve. Če ni bilo, smo ubesedili, kako bi pa morale biti. Tako so otroci na mnogo načinov usvajali zaporedje in število barv.

3.7 Od spočetja do rojstva

S pogovorom kdo smo mi, kako smo lahko tukaj, kako smo nastali, smo pričeli s temo Od spočetja do rojstva. Z mojo družino smo naredili magnetno didaktično igro noseče ženske, katera vsebuje:

- jajčnika,
- jajcevoda,
- maternico,
- maternični vrat,
- semenčeca,
- otrok pri treh mesecih v maternici, ki je povezan s popkovino na posteljico,
- otrok pri petih mesecih v maternici, ki je povezan s popkovino na posteljico,
- otrok pri devetih mesecih tik pred rojstvom.

3.7.1 Analiza

V temi "Od spočetja do rojstva" smo otrokom ponudili pogled v razvoj novega življenja. To jim je pomagalo razumeti, kako sami rastejo v maternici. Igra nosečnice je izjemno uporaben pripomoček, saj zagotavlja interaktivno izkušnjo za otroke. S tem dobijo pot, da odprejo vrata vprašanjem in spoznajo čudež življenja na njim razumljiv način.

3.7.2 Didaktična igrača – noseča ženska

Ob didaktični igrači smo se pogovarjali, jo sestavljali, se spraševali, raziskovali in se zabavali. Otroci so pričeli na lastno pobudo prinašati v vrtec svoje fotografije, ko so bili dojenčki. Dodali smo jih na steno zraven didaktične igrače noseče ženske. Naredili smo stolpčni prikaz v katerem smo prikazali velikost otroka ob rojstvu. Le tega smo opremili s fotografijami otrok, tako so se lažje primerjali med seboj. Pogovarjali smo se tudi o teži ob rojstvu. Da so si težo lažje predstavljali, sem jim dala primerjavo npr. 3000 g so tri vreče moke. Tako smo od staršev dobivali povratne informacije, saj so otroci doma povedali, da so ob rojstvu tehtali npr. 3 vreče in pol moke. Dva od otrok sta prinesla fotografiji, ko sta bila v inkubatorju, saj sta bila rojena prezgodaj. To je bila za otroke zelo pomembna informacija, saj jih je zanimalo, kaj je inkubator. V knjižnici smo si izposodili veliko knjig na temo o spočetju, razvoju in rojstvu otroka. Tudi filmov smo pogledali kar nekaj – tako o oploditvi jajčeca s semenčecem, kot o razvoju otroka v maternici od prvega do devetega meseca, do rojstva otroka. S pomočjo didaktične igre, različne literature in filmov smo prišli do spoznanja, da je jajčece v maminem telesu, semenčece pa "da" oče. Dobila sem vprašanje, kako pa pride semenčece »tja«. Odgovorila sem jim, da je to ljubezen - nekaj lepega in ko bodo večji, bodo to razumeli. Z odgovorom so bili zadovoljni.

Posnetek nazorno prikaže, kako se otrok rodi. Videli smo, da se rodi skozi maternični vrat in skozi nožnico, nikakor pa nas ne prinese štorklja in podobno.

Veliko smo se pogovarjali o razvoju otroka v maternici. Predvsem jih je zanimalo, zakaj sta dva od otrok potrebovala posebno nego v inkubatorju. Spodbudila sem jih k razmišljanju (glede na to, da imajo predznanje o nekaterih notranjih organih, saj izvajamo refleksno masažo stopal in imamo v igralnici veliko magnetno didaktično čudežno stopalo), zakaj je ravno pri devetih mesecih čas za rojstvo otroka. Dobila sem prvi odgovor: "Ker ima takrat že pljuča za dihati." In tako so začeli naštevati organe, okončine, dele telesa. Vse to mora imeti razvito, da lahko otrok normalno sam zadiha – zaživi, ko se rodi.

Tudi likovno smo ustvarjali. Tokrat smo si izbrali oglje. Otroci so narisali svojo mamico in sebe, ko so bili v maternici. Ta likovna tehnika je bila za otroke precej zabavna, saj veliko mero kreativnosti.

3.7.2.1 Analiza

Teme smo se lotili tako, da so otroci dojeli nastajanje in razvoj dojenčka. Prišli so do pomembnih spoznanj. Simbolne primerjave – kot je teža v vrečah za moko - so približale

abstraktne pojme. Omogočili smo jim razmišljanje o začetkih. Didaktična igra je vodila do prinašanja fotografij na mizo, ti elementi so prinesli osebno povezanost in čustveni stil učenja. Ta pristop spodbuja radovednost in raziskovalni čut.

Ta tema otrokom daje motivacijo, ker jim daje vpogled v začetek življenja. Povezali so jo z lastnimi izkušnjami in družinskimi zgodbami.

Vključitev inkubatorjev je bila pomembna. Enako je bilo vprašanje, zakaj so se nekateri otroci rodili prezgodaj. Dodal je pomembno plast k razumevanju raznolikosti ob rojstvu.

3.8 Naše telo – okostje in notranji organi

Otroci so si skozi vsakodnevne pogovore širili besedišče o našem telesu. Poimenovali smo kosti, kot so nadlahtnica, podlahtnica, stegnenica, piščal, prstnice, rebra, medenica, sklepi (ramena, komolci, zapestje, kolki, kolena, gležnji) lobanja. Spoznavali smo funkcije določenih delov telesa, notranjih organov, kosti, sklepov in se pri tem opazovali. Spoznavali smo geometrijska telesa. Pogovarjali smo se, kaj je:

- roka – valj,
- nos – stožec,
- glava – krogla,
- trup – kvader,
- glava, če jo z vseh strani »sploščimo« – kocka.

V gozdni igralnici smo iz naravnih materialov ustvarjali sliko v gozdu – okostnjake – človeško telo.

3.8.1 Didaktična igrala – okostje, notranji organi

Na magnetni didaktično silhueti, ki sta jo po mojih navodilih naredila mož in hčerka, smo sestavljali okostje človeka. Poslužila sem se metode Ranka Rajovića. Na primer NADLAHTNICA - ta kost je NAD komolcem, PODLAHTNICA - ta kost je POD komolcem.

Otroci so od doma prinašali stvari v povezavi z našim telesom in naredili predstavitev za druge otroke. Eden od otrok je prinesel okostnjaka in nam predstavil okostje. Spet drugi otrok je prinesel otroško knjigo *Moje telo* in nam naredil predstavitev on našem telesu, notranjih organih in okostju. Otroci so iz velikih mehkih gradnikov sestavljali okostnjake in se pogovarjali o kosteh. Pričeli smo z zbiranjem tulcev, za igro in sestavljanje okostnjakov. Otroci so bili zelo kreativni in ustvarjalni. Največjo potrditev pa sem dobila od deklice, ko je prišla k meni in mi povedala, da se je udarila in jo boli piščal.

Vzporedno smo se pogovarjali o notranjih organih. Vsa leta pri jutranjih gibalnih minutkah izvajamo refleksno masažo stopal po pravljici Čudežno stopalo avtorice Ivane Pajenk. Otroci so preko zgodbe spoznali, da je naše stopalo zares čudežno. Kako je vsak del stopala povezan z določenim organom in čutilom. Preko didaktične igre čudežnega stopala so otroci spoznavali, kateri del stopala je potrebno masirati, da se dotakneš ušes, oči, možganov, srca, jeter, pljuč, želodca, tankega in debelega črevesa, hrbtenice. Pripravila sem jim tudi delovne liste čudežnega stopal, katerega so izpolnili in dorisali s pomočjo didaktičnega stopala v igralnici in s pomočjo pravljice Čudežno stopalo.

3.8.1.1 Analiza

Zanimiva dejavnost je, ko se otroci učijo skozi zgodbo in izobraževalna orodja, razumejo, kako stopala delujejo kot zemljevid telesa. Preko pravljice in masaže povezujejo dele telesa z refleksnimi točkami, kar omogoča prepoznavanje notranjih organov in čutil.

Delovni listi, ki jih izpolnjujejo, spodbujajo utrjevanje znanja, vzpostavljajo povezavo z delovanjem svojega telesa. Ta povezava je postavljena na zabaven način. Dodaten korak z delovnimi listi otrokom zagotavlja, da utrdijo svoje razumevanje, krepí povezavo, ki jo tvorita z zgodbo "Čudežno stopalo".

Predstavitve pljuč z izdelovanjem didaktične igrače jih je zelo pritegnila. Vsak otrok je dobil veliko papirnato vrečo, kamor so pritrdili dve manjši plastični vrečki, ki sta predstavljali pljuča. Le to smo povezali z dvema slamicama. V papirnato vrečo smo izrezali luknje, da so jo otroci lahko »oblekli«. Tako so s pihanjem v slamico in hkrati vlačitvijo zraka iz plastične vrečke lahko opazovali delovanje pljuč v našem telesu – kako se polnijo in praznijo z zrakom. Vreče so osi porisali tudi z notranjimi organi. Pri izdelovanju so bili zelo navdušeni. S tem so tudi dobili lažjo predstavo, kako naša pljuča delujejo. Igračo so lahko odnesli domov in naredili predstavitev tudi svoji družini. Odzivi staršev so bili zelo pozitivni.

Vsak otrok si je izdelal tudi igro notranjih organov. S pomočnico sva iz kartona izrezali večje človeško telo (za vsakega otroka). Na sprehodih smo si nabirali kamenje, kateri so služili za notranje organe. V igralnici so si otroci kamenje porisali in barvno okrasili (srce, pljuča, jetra, želodec, možgani) nato so jih polagali na prava mesta v našem telesu. Za to jim je bila pomoč vizualna podpora. Otroci so samoiniciativno pričeli iz papirja izrezovati še okostja. Le te smo splastificirali in nastala je čudovita in popolna didaktična igrača, ki so si jo otroci odnesli domov in naredili staršem predstavitev okostja in notranjih organov.

3.9 Jezik - okusi

Kaj pa jezik? Otroci so povedali, da je pomemben predvsem pri prehranjevanju, saj okušamo hrano. Sama sem mnenja, da ni le pomembno, kaj pojemo, temveč tudi kako pojemo hrano. Velikokrat se zgodi, da hrano »zmečemo« vase in je niti ne okušamo. Tako sem se odločila, da naredim didaktični magnetni pripomoček jezik in okusi. Velik jezik, ki je na steni igralnice, je opremljen z barvnimi sličicami in prikazujejo kaj in kje okušamo.

- Spredaj – sladko
- Spredaj ob strani – slano
- Zadaj ob strani – kislo
- Zadaj – grenko

Veliko pozornost damo prehranjevanju, saj se o okusih med malico in kosilom pogovarjamo. Razmišljamo kaj in kje okušamo. Če bomo okušali raznovrstno hrano, bodo naše brbončice plesale po naših ustih, možgani pa bodo zaposleni, ker bodo razmišljali kaj in kje okušamo. Tako dobijo otroci ponovno potrditev, kako je naše telo povezano. Zaradi tega didaktičnega pripomočka otroci večkrat poskusijo, kar ponavadi ne bi, ker jih zanima, kje bodo okušali. Da pa je okušanje še zabavneje, sem naredila velik zemljevid z obrisom celin. Ta je namenjen izvoru hrane po celinah. Z otroki raziskujemo od kod izvira določena hrana in naš zemljevid sveta opremljamo s sličicami hrane. Tudi doma s starši raziskujejo izvor hrane, le to narišejo, v vrtcu naredijo predstavitev in sličico dodajo na zemljevid. In upam si trditi, da je prehranjevanje v naši skupini zaradi tovrstnih pripomočkov in dejavnosti na zelo visokem nivoju.

3.9.1 Analiza

Z integracijo okusov in telesnih odzivov ter raziskovanjem vira hrane otroci dobijo celovito izkušnjo prehranjevanja. Zemljevid sveta, na katerega smo prilepili slike hrane, jim omogoča tudi spoznavanje različnih kulturnih regij z njihovimi kulinaričnimi posebnostmi. Tako se zgodaj naučijo ceniti raznolikost prehrane, kar spodbuja radovednost in pozitiven odnos do zdrave hrane.

3.10 Prebavni trakt

S pomočjo zgodbe Kako se je pica spremenila v drekec – Mojiceja Podgoršek, smo se začeli pogovarjati o načinu prehranjevanja, kaj se zgodi s hrano, ko jo damo v usta, kako poteka

prebavni trakt in kje konča hrana. Tako kot že vemo, ni pomembno le kaj pojemo, temveč kako jemo in ta pravljica je za tovrstne pogovore in osveščanja odličen primer. Preko diaprojekcije smo otrokom prikazali potovanje hrane v našem telesu in pogovor povezali s pravljico. Pogovarjali in ugotavljali smo, kateri deli v ustih so pomembni za žvečenje hrane ter kako se imenuje tekočina, ki je vedno prisotna v ustih, in zakaj je pomembna.

Skupaj smo oblikovali plakat zdrave in nezdrave hrane ter pijače s pomočjo Carollovega prikaza, katerega smo opremili s slikovno podporo, in sicer želodcem, ki je vesel in želodcem, ki je jezen. Otroci so imeli na voljo revije kot so Cicido, Ciciban in iskali ter izrezovali hrano ter jo lepili na primerno mesto. Tudi tokrat so od doma samoiniciativno prinašali iz reklam izrezano hrano in pijačo, jo nam predstavili in jo dali v ustrezno polje na diagramu. In tako kot vselej sem se tudi tokrat potrudila in priskrbela magnetno didaktično igrabo na silueti – prebavni trakt.

3.10.1 Analiza

Uporaba zgodbe "Kako se je pica spremenila v drekec" je čudovit pristop za uvajanje otrok v prebavo, prehranjevanje in zdravo prehrano. Zgodba jim pomaga razumeti proces potovanja hrane skozi telo. Otroci so bili navdušeni nad toboganom in magnetno didaktično igrabo prebavnega sistema, saj so lahko fizično sledili poti hrane in vizualizirali, kaj se dogaja v njih.

Pomembna je bila skupna izdelava plakatov zdrave in nezdrave hrane. Uporaba Carollovega diagrama z veselimi in žalostnimi želodčki je otrokom omogočila razmišljanje o pomenu izbire hrane. Uporabili so revije, da so poiskali in izrezali slike hrane. Obogatilo je njihovo razumevanje, da vsakodnevne izbire hrane vplivajo na zdravje in dobro počutje.

Na to temo smo naredili tudi vadbeno uro. Po razgibanju smo pričeli z glavnim delom. Otrokom sem predstavila dejavnost in jim povedala, da bomo mi hrana, ki potuje po prebavnem traktu. Pomagali so mi postaviti poligon, ki predstavlja prebavni trakt. Pogovorili smo se o prebavi, medtem ko sem demonstrirala prehod poligona. Najprej so se na blazinah z odročenimi rokami vrteli okoli svoje osi, kar je predstavljalo mletje hrane v ustih. Pot se je nadaljevala preko žrela (veliko leseno orodje z luknjo na vsaki strani) do požiralnika (dve klopi, po katerih smo hodili). Nato smo se ulegli na blazine in se valjali do tankega črevesa, kjer smo se plazili po blazinah, postavljenih v zavito obliko. Nazadnje smo prišli do debelega črevesa, kjer smo se plazili skozi tunel in za zaključek skočili v obroč.

S to vadbeno uro sem želela otrokom, ki svet spoznavajo skozi gibanje, predstaviti prebavo na drugačen način. Ker so prebavni trakt že dobro usvojili ob pogovoru niso imeli težav. Ko sem jim demonstrirala prehod poligona, so točno vedeli, o katerem delu prebave govorim. Poznavanje teme jim je omogočilo, da so v poligonu lahko uživali in se vživeli v vlogo hrane, ki

potuje po telesu. Vsak otrok si je zase tudi določil, katera vrsta hrane bo in prav ta del jim je bil zelo pomemben. Pri glavni dejavnosti so vztrajali dolgo, dlje, kakor sem pričakovala. Da so se otroci umirili, sem jim naročila, naj eno roko dajo na svoj trebuh, drugo pa na usta ter naj opazujejo svoje dihanje in bitje srca. Pogovorili smo se o razliki ob začetku opazovanja in ob koncu. Ugotovili so, da so prej dihali hitreje, hitreje je bilo tudi bitje srca. Vedeli so, da zato, ker so bili aktivni, posledica mirnejšega dihanja in počasnejšega bitja pa je umiritev.

3.10.2 Analiza

Otrokom smo učinkovito omogočili, da s pomočjo gibanja spoznajo prebavne procese. Proga je bila polna ovir, vsaka ovira pa je simbolizirala drugo fazo prebave.

Ta postavitev je bila interaktivna, zagotovila je tudi priložnost za učenje. Otroci so lahko fizično odigrali faze prebave, kar jim je pomagalo bolje razumeti kompleksnost prebave.

Omogočilo jim je razmišljanje o odzivu svojega telesa na gibanje in počitek.

3.11 Gozdna igralnica

Tudi gozdno igralnico smo si uredili.

Na poti v gozdno igralnico otroci odkrivajo, urijo in z nadzvočno hitrostjo nadgrajujejo svoje gibalne sposobnosti. Teren do gozdne igralnice se strmo vzpenja, hodimo malo po asfaltu, nato pridemo do travnika, naprej po makedamu ter po grapah in ozkih poteh navzgor. Te poti imajo premnogo naravnih ovir, podrta drevesa, kamni, drage, katere je potrebno preskočit, ostroge in koprive katerim se je potrebno spretno izmakniti. Da ne govorim o sami igralnici, koliko nešteto možnosti zaradi čudovitega raznolikega in razgibanega terena imajo otroci. Če želimo, da je pot do igralnice vznemirljiva, raziskovalna in blagodejna, je potrebno, da smo ekipa, da sodelujemo in si pomagamo. Če želimo, da je naša igralnica balzam za dušo, je potrebno, da smo ekipa, da sodelujemo in si pomagamo. Z doslednostjo, ki je moja vrlina, zaupanjem in pozitivno energijo dosegamo cilje in še več.

Ne glede na to, da smo popolnoma na samem, da nas nihče "ne vidi, sliši" vemo, da ne moremo vsega početi, kar se nam zahoče. Ne trgamo rastlin po nepotrebem, da udarjamo po drevesih, ki so zdrava in rastejo, na poti do igralnice poberejo tudi papirčke, ki jih drugi sprehajalci odvržejo in ne vedo, da je za naravo škodljivo - tako na mnoge načine prispevamo k varovanju narave. V gozdni igralnici imamo kotičke kuhinjo, dnevno sobo, avtodom, vrt, in še kaj. Na poti do igralnice poberejo veje višje od nas, enako visoke in nižje od nas ter jih porabimo za gradjo in dograjevanje bivakov in ograj. Nabiramo tudi kamne, ki služijo za poti med kotički. Otroci iščejo gladke in hrapave kamne. Le ti so večji, enako veliki ali manjši od njihovih dlani – odvisno od navodil. BARVE V NARAVI -v igralnici smo pripravili A4 liste v rdeči,

oranžni, rumeni, rjavi in zeleni barvi, ki so opremljeni z vrstico in ščipalkami. V gozdu smo iskali liste, plodove v omenjenih barvah. Tako najprej, ko vstopimo v našo igralnico vedno uredimo, dopolnimo, dogradimo koticke. Otroci tukaj neizmerno uživajo.

3.11.1 Analiza

Naša lepo vzdrževana gozdna igralnica služi kot prostor za raziskovalno sodelovanje in spoštovanje narave. Na poti do nje so ovire, ki krepijo timski duh in krepijo telesne sposobnosti, otroke učijo o pomenu sodelovanja in pomoči, saj je to potrebno za uspešno pot do igralnice.

Znotraj igralnice so koticke, kot so kuhinja, dnevna soba in avtodom. Ti so idealni za spodbujanje ustvarjalnosti in igre. Otroci med igro nabirajo naravne materiale, to vključuje veje in kamne, iz katerih gradijo strukture in krepijo njihovo domišljijo. Izboljša tudi ročne spretnosti. Dejavnosti, kot je iskanje listov in plodov različnih barv, jih še bolj povežejo z naravo, prav tako pa jim pomagajo prepoznati in ceniti njeno obilje barv. To razvija občutek za organizacijo prostora in poudarja materialno raznolikost.

Enako pomembna je metoda poučevanja otrok spoštovanja do narave. Spodbujanje k skrbi za red in zbiranju smeti, učenje, da ohranjajo in čuvajo rastline in drevesa. To jih postopoma navaja na odgovornost do okolja. Vpliva tudi na njihov prihodnji odnos do okolja.

3.12 Bee-bot

Veliko urimo tudi programiranje z Bee Boti. To je nadgradnja vseh tem, ki se izvajajo v skupini. Za otroke pripravim odlične zanimive in kreativne pripomočke in sličice, da je njim zabavnejše in zanimivejše. Pripravljene imam zares vrhunske didaktične pripomočke. Tako se otroci učijo programiranja - razvijajo miselne operacije in s tem usvajajo vesolje, celine, Slovenijo, notranje organe, geometrijska telesa, vetrove, oblake ...

3.12.1 Analiza

Programiranje z Bee-Botom je imelo pomembno vlogo pri razvoju različnih veščin. Te veščine vključujejo:

- Kognitivne spretnosti: Od otrok se je pričakovalo, da bodo načrtovali poti za čebelice. To jih je pozvalo k razmišljanju in reševanju težav. Programiranje Bee-Botov je problematično, spodbuja pa jih h kritičnemu razmišljanju.

- Fine motorične sposobnosti: Rokovanje z Bee-Boti je izboljšalo fine motorične sposobnosti. Izboljšava spretnosti je subtilna, a kritična.
- Digitalna pismenost: Otroci so bili seznanjeni s temeljnim programiranjem in tehnologijo. To je ključnega pomena za njihov razvoj v digitalnih kraljestvih
- Sodelovanje in komunikacija: programiranje Bee-botov je pogosto zahtevalo timsko delo. To je pomagalo pri izboljšanju njihovih socialnih veščin.

4 REZULTATI

Rezultati so pokazali, da so se otroci z različnimi dejavnostmi uspešno vključili v učenje ter odnesli znanje. Ključni dejavniki, ki so vplivali na uspeh teh dejavnosti, so dosledno dnevna rutina v igralnici, pozitivno vzdušje v skupini, prilagajanje okolja ter uporaba didaktičnih igrač.

4.1 1. Spodbujanje zanimanja za znanstvene teme

Nekatere teme, kot so vesolje, začetek življenja na Zemlji, planet Zemlja in celine, se sprva zvenijo pretežke za predšolske otroke, vendar se skozi dobro prilagoditev vsebine in uporabo interaktivnih pristopov otroci z velikim zanimanjem in radovednostjo vključijo v te teme. Na primer, raziskovanje vesolja s pomočjo modelov in slik je otroke spodbudilo k postavljanju vprašanj in iskanju odgovorov.

4.2 2. Povečanje motivacije in aktivnega sodelovanja

Da je učenje uspešno, je potrebna tudi motivacija za to. Motivacija je pri otrocih večja, ko jim je delo zanimivo in zabavno, za kar smo poskrbeli z igro, eksperimentiranjem in didaktičnimi igrači. Aktivnosti, kot so izdelava modelov Zemlje, raziskovanje cikla vode v naravi in preučevanje mavrice skozi poskuse, so spodbudile otroke, da sami raziskujejo in omogočijo praktično vključevanje v učenje.

4.3 3. Razvijanje socialnih veščin in sodelovanja v skupini

Ko smo skupaj pripravljali in izdelovali didaktične igrače in okraske za igralnici, smo otrokom omogočili, da so sami ustvarjali okolje, v katerem se bodo učili, med izdelovanjem pa so razvijali tudi socialne veščine, kot so sodelovanje, deljenje idej in medsebojna pomoč. Medtem ko smo krepili njihovo ustvarjalnost, smo spodbujali občutek pripadnosti in povezanosti z učnim okoljem. Delo v skupini je otrokom omogočilo, da so se učili tudi reševanja problemov, prevzemanja odgovornosti in iskanja skupnih rešitev.

4.4 4. Povečanje pozornosti na telesni in kognitivni razvoj

Medtem ko je raziskovanje telesa, okostja, notranjih organov in prebavnega trakta omogočilo razumevanje osnovnih telesnih funkcij, so dejavnosti v gozdni igralnici in dejavnosti z Bee-Boti, spodbujale tako telesni kot kognitivni razvoj. Gozdna igralnica, kjer so otroci raziskovali naravo, zbirali materiale in jih uporabljali za ustvarjanje različnih naravoslovnih projektov, je spodbujala gibanje v naravnem okolju. Uporaba didaktičnih pripomočkov, robotskih Bee-Botov, pa razvija osnove logičnega razmišljanja.

4.5 Zaključek

Rezultati raziskave potrjujejo, da predšolski otroci z ustrezno prilagoditvijo vsebine, ustvarjalnimi pristopi in uporabo didaktičnih pripomočkov lahko uspešno obvladujejo in razumejo kompleksne temeljne pojme. S tem ko so postali aktivni udeleženci v procesu učenja, so otroci razvili ne le znanja, temveč tudi pomembne socialne, čustvene in kognitivne veščine, ki bodo temelj za njihov nadaljnji razvoj.

5 ZAKLJUČEK

Vzgojitelj je torej tisti, ki omogoča stik z novo vsebino, spodbuja otrokovo domišljijo, jih usmerja v razmišljanje in skrbi, da so učne dejavnosti prilagojene otrokovemu nivoju razumevanja. Preko uporabe otrokom dostopnega jezika in vključevanja konkretnih primerov iz vsakdanjega življenja omogoča razumevanje tem, ki bi se sicer zdele prezahtevne. Spodbudno učno okolje je pomemben del uspešnega učenja v predšolskem obdobju, saj otrokom omogoča neposredno izkušnjo in aktivno sodelovanje. Zato je v tej raziskavi veliko pozornosti namenjene pripravi okolja, ki spodbuja radovednost in aktivno učenje. Na primer, v primeru učenja o vesolju so v učnem prostoru umeščeni modeli planetov, lune in sonca, ki visijo s stropa. Iz tobogana smo naredili raketo, strop opremili s temnim blagom in ga okrasili z zvezdami, rimsko cesto in umetnimi sateliti. Otroci so se na ta način lahko s temo seznanili skozi igro in raziskovanje. Didaktični materiali oziroma igrače, ki sem jih zasnovala, temeljijo na prilagajanju abstraktnih vsebin na način, da jih otroci lahko otipajo, opazujejo in uporabljajo pri dejavnostih. Večinoma gre za magnetne didaktične pripomočke. Velik poudarek raziskave je na vpeljevanju tem skozi dnevno rutino. Tako smo med pripravo malice ali kosila razpravljali o temah, ki se je odvijala v tistem določenem obdobju. Tako se je pogovor razvlekel vse do konca obroka. S tem se otroci učijo, da so te teme del njihovega vsakdanjega življenja. Rezultati te raziskave so pokazali, da je vloga vzgojitelja in skrbno pripravljeno učno okolje ključna za uspešno usvajanje zahtevnejših tem v predšolskem obdobju. Z uporabo didaktičnih pripomočkov in vpeljavo dnevnih rutin, ki so povezane s temo, se otroci aktivno vključujejo v učenje in poglobljajo razumevanje. Nekatere teme so v predšolskem obdobju pogosto izziv, saj zahtevajo občutljivo obravnavo in skrbno prilagoditev glede na starost in razumevanje otrok. Toda ravno te teme lahko v otrocih prebudijo radovednost in potrebo po raziskovanju sveta, ki jih obdaja. S pristopom, ki je dosleden in premišljen, sem se odločila odpreti tematike, ki segajo od začetkov življenja vse do današnjega dne in naše lokalne zgodovine. Na tem popotovanju smo spoznali vesolje, planete, svojo notranjost in dušo, delovanje organov, raziskali države po Evropi, izvor hrane po celinah, znamenitosti Slovenije ter se поблиže dotaknili zgodovine kraja Radlje ob Dravi, kjer živimo. Potovanje skozi te teme je potekalo preko različnih metod, kjer sem otrokom predstavila knjige, ki so spodbudile njihovo raziskovalno žilico, ter PowerPoint predstavitve in kratke filme, ki so omogočili nazorno in slikovito razlago novih vsebin. Pred začetkom sem si vzela čas, da se temeljito informiram preko knjig in spletnih virov, nato pa sem dejavnosti prilagodila otrokovim zmožnostim in starostnim posebnostim. Vse to z željo, da bi bila izkušnja učenja čim bolj pristna in navdihujoča za otroke.

V vrtcu ima uporaba didaktičnih igrač pomembno vlogo pri otrokovem učenju in razvoju. Majhni otroci, ki pri usvajanju različnih tem uporabljajo vizualne pripomočke, lažje razumejo abstraktne pojme. Vizualni pripomočki jim omogočajo boljše zaznavanje in razumevanje

vsebine, poleg tega pa izobraževalne igrače spodbujajo interakcijo, raziskovanje in poglobljeno učenje.

Uporaba teh igrač je še posebej koristna pri zapletenih predmetih, kot so naravni pojavi ali procesi delovanja človeškega telesa. Poglejmo konkreten primer. Če se otroci učijo o naravnem vodnem ciklu, lažje dojamajo zaporedje procesov, če bodo imeli za pomoč vizualni model. Opazujejo faze, kot so izhlapevanje, kondenzacija in padavine. Model jim pomaga, da si bolje zapomnijo vsak korak in njegov pomen.

Podobno velja za učenje o človeškem telesu. To je zato, ker lahko otroci sami raziskujejo, opazujejo in primerjajo.

Didaktične igrače poleg podajanja novega znanja krepijo tudi druge pomembne veščine. Te veščine vključujejo fino motorično orientacijo in analitično sposobnost. Ko otroci gradijo modele, kot so sestavljanke z različnimi deli telesa ali modele z geografskimi značilnostmi, aktivno uporabljajo ročne spretnosti, spoznajo tudi položaje in oblike. Prav tako spodbuja njihovo vztrajnost in izboljša sposobnost reševanja problemov.

Vključevanje didaktičnih igrač in modelov v vrtcu prispeva k prijetnejšemu učnemu okolju. Tu otroci skozi igro pridobivajo nova znanja in spretnosti. Z njimi se poglobljajo se v temo, raziskujejo, postavljajo vprašanja in sodelujejo. To je bistvenega pomena za celostni razvoj. Prav tako jih pripravi na nadaljnje izobraževanje.

6 VIRI

- Ali, E., Constantino, K. M., Hussain, A., & Akhtar, Z. (2018). The effects of play-based learning on early childhood education and development. *Journal of Evolution of Medical and Dental Sciences*.
- Ambady, N., & Skowronski, J. (2008). *First Impressions*. New York: The Guilford Press.
- Ashari, Z., & Baharuddin, M. (brez datuma). Play based pedagogy in pre-school: a meta analysis research.
- Brush, C., Wraae, B., & Nikou, S. (2024). Understanding influences on entrepreneurship educator role identity. *Emeral Insight*. Pridobljeno 16. maec 2024 iz <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/ET-01-2022-0007/full/html>
- Caref, E., Rex, M., Lederberg, A., & Moore, G. (2018). If You Give a Kid an Oyster: Reflections on Collaborations in PlaceBased STEM Education Through Oyster Restoration Science in New. *Journal of stem outreach*. Pridobljeno 18. marec 2024 iz https://www.researchgate.net/publication/330234982_If_You_Give_a_Kid_an_Oyster_Reflections_on_Collaborations_in_Place-Based_STEM_Education_Through_Oyster_Restoration_Science_in_New_York_City
- De Souza, R., Parveen, R., Chupradit, S., Velasco, L. G., Arcinas, M., Tabuena, A. C., . . . Ventayen, R. M. (2021). Language Teachers' Pedagogical Orientations in Integrating. Pridobljeno 21. marec 2024 iz https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3844678
- Dewi, M., Setyosari, P., Kuswandi, D., & Ulfa, S. (2020). *Analysis of Kindergarten Teachers on Pedagogical Content Knowledge*. Pridobljeno 18. marec 2024 iz Eric: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1272481>
- Doutlik, N. (28. september 2017). *Ustvarjanje in konstruiranje z večfunkcijsko didaktično igračo*. Pridobljeno 18. marec 2024 iz Repozitorij Univerze v Ljubljani: <https://repozitorij.uni-lj.si/Dokument.php?id=104926&lang=slv>
- Edwards, S. (2017). Play-based Learning and Intentional Teaching: Forever Different? *Australasian Journal of Early Childhood*.
- Einarsdóttir, J. (2022). Children's Accounts of the Transition from Preschool to Elementary School. Pridobljeno 22. marec 2024 iz <https://www.semanticscholar.org/paper/Children%E2%80%99s-Accounts-of-the-Transition-from-to-Einarsd%C3%B3ttir/678c94d693eac22a64c79d01640b1bd5743341e1>

- Epstein, A. S. (2007). *The Intentional Teacher*. Washington DC: National Association for the Education of Young Children.
- Ginsburg, K. R. (2007). The Importance of Play in Promoting Healthy Child Development and Maintaining Strong Parent-Child Bonds. *AMERICAN ACADEMY OF PEDIATRICS*.
- Golubovic-Ilic, I., & Mikarić, B. (2023). The Importance of Outdoor Learning at Early Ages. Pridobljeno 18. marec 2024 iz https://www.academia.edu/109134200/The_Importance_of_Outdoor_Learning_at_Early_Ages
- Gomes, K., & Salehin, R. (brez datuma). Trainers' and Trainees' Perception on Training Activities: An Empirical Study in Some Training Institutions Based On Secondary Education in Bangladesh. Pridobljeno 21. marec 2024 iz https://www.researchgate.net/publication/344953869_Trainers'_and_Trainees'_Perception_on_Training_Activities_An_Empirical_Study_in_Some_Training_Institutions_Based_On_Secondary_Education_in_Bangladesh
- Hagenauer, G., Muehlbacher, F., & Ivanova, M. (2022). "It's where learning and teaching begins – is this relationship" — insights on the teacher-student relationship at university from the teachers' perspective. 819-835. Pridobljeno 16. marec 2024 iz <https://link.springer.com/article/10.1007/s10734-022-00867-z>
- Hassan, M., Habiba, U., Majeed, F., & Shoaib, M. (2019). Adaptive gamification in e-learning based on students' learning styles. Pridobljeno 16. marec 2024 iz https://www.researchgate.net/publication/331824292_Adaptive_gamification_in_e-learning_based_on_students'_learning_styles
- Henderson, A., & Mapp, K. (2002). *A New Wave of Evidence: The Impact of School, Family, and*. Pridobljeno 18. marec 2024 iz Eric: <https://eric.ed.gov/?id=ED474521>
- Hyland-Wood, B., Gardner, J., Leask, J., & Ecker, U. K. (2021). Toward effective government communication strategies in the era of COVID-19. 1-11. Pridobljeno 21. marec 2024 iz <https://www.nature.com/articles/s41599-020-00701-w>
- Jahreie, C. F., Arnseth, H. C., Krange, I., Smørđal, O., & Kluge, A. (brez datuma). Designing for Play-Based Learning of Scientific Concepts: Digital Tools for Bridging School and Science Museum Contexts. Pridobljeno 21. marec 2024 iz https://www.researchgate.net/publication/259751131_Designing_for_Play-Based_Learning_of_Scientific_Concepts_Digital_Tools_for_Bridging_School_and_Science_Museum_Contexts
- Jones, S. C., Anderson, R., & Metzger, I. W. (2020). "Standing in the Gap": The Continued Importance of Culturally Competent Therapeutic Interventions for Black Youth.

Pridobljeno 22. marec 2024 iz
<https://www.semanticscholar.org/paper/%E2%80%9CStanding-in-the-Gap%E2%80%9D%3A-The-Continued-Importance-of-Jones-Anderson/f4212d9d7c9b7c75aa74bbc796a3821c5b5b72da>

Karlıdağ, İ. Ö. (2021). Creating Learning Environments in Preschool Classrooms: Perspectives of Pre-service. *International Journal of Progressive Education*, 16.

Malysa, S. (10. naj 2019). *Teaching Methods Used in a Kindergarten Classroom*. Pridobljeno 17. marec 2024 iz The Classroom: <https://www.theclassroom.com/teaching-methods-used-kindergarten-classroom-8692445.html>

Mollick, E. R., & Mollick, L. (2023). Using AI to Implement Effective Teaching Strategies in Classrooms: Five Strategies, Including Prompts. Pridobljeno 17. marec 2024 iz https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4391243

Nwokah, E. E. (2010). *Play as Engagement and Communication*. Lanham: University Press of America.

Pavlova, S., & Yugova, M. (2023). Didactic potential of the textbook in preparing students for self-regulated cognitive activity. Pridobljeno 18. marec 2024 iz https://www.researchgate.net/publication/376795267_Didactic_potential_of_the_textbook_in_preparing_students_for_self-regulated_cognitive_activity

Retar, I. (Februar 2022). *Zgodnje gibalno učenje in poučevanje*. Koper: Univerza na Primorskem. Pridobljeno iz Research Gate: <https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-293-142-1/mobile/index.html>

Sfät, D., & Stan, C. (2021). *The Educational Environment In Kindergarten - Between Truth And Challenge*. Pridobljeno iz European Proceedings: <https://www.europeanproceedings.com/article/10.15405/epes.22032.4>

Shannonhouse, A. K. (2012). *The effects of physical activity on academic achievement in kindergarten aged children*. Pridobljeno iz ProQuest: <https://www.proquest.com/openview/60b28e97d5162c3745673959d07cefa4/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750>

Spodek, B. (1987). *Knowledge and the Kindergarten Curriculum*. Pridobljeno 18. marec 2024 iz Eric: <https://eric.ed.gov/?id=ED281614>

Sutton, K. (2017). Igra in učenje predšolskega otroka. 475.

Tomlinson, C. A. (2014). *The Differentiated Classroom*. Alexandria: ASCD.

Tomporowski, P. D., McCullick, B. A., & Pesce, C. (2015). *Enhancing Children's Cognition With Physical Activity Games*. Human Kinetics.

Veraksa, N., & Sheridan, S. (2018). *Vygotsky's Theory in Early Childhood Education and Research*. Routledge.

Vukašinić, A. (2023). The Importance of the ECEC Teacher's Role in Artistic Creation of Children in Early Childhood Education. Pridobljeno 16. marec 2024 iz https://www.apgads.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/apgads/PDF/HTQE-2023/htqe.2023.22_vukasinovic.pdf

Vygotsky, L. (1966). Play and its role in the mental development of the. *International Research in Early Childhood Education*.

Zheng, Z., Liao, L., Deng, Y., & Nie, L. (2023). Building Emotional Support Chatbots in the Era of LLMs. Pridobljeno 21. marec 2024 iz <https://www.semanticscholar.org/paper/Building-Emotional-Support-Chatbots-in-the-Era-of-Zheng-Liao/f77c114553bc851aab4fff535570a9e83a18227e>